แนวทางการส่งเสริมการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์

นางสาวนราภัทร เพชรมณี

รายงานวิชาการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การพัฒนานักบริหารระดับสูงสำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 13
สถาบันพระปกเกล้า
พ.ศ. 2564
ลิขสิทธิ์ของสถาบันพระปกเกล้า

แนวทางการส่งเสริมการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์

โดย

นางสาวนราภัทร เพชรมณี รหัสประจำตัว 64-13-46

สถาบันพระปกเกล้า

รายงานวิชาการส่วนบุคคล เรื่อง **<u>แนวทางการส่งเสริมการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์</u>**

อาจารย์ที่ปรึกษา : .....

(อาจารย์กิตติมา บุนนาค)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : .....

(อาจารย์วิทวัส ชัยภาคภูมิ)

อนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรการพัฒนานักบริหารระดับสูง สำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 13

.....

(ศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย)

เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า

บทคัดย่อ

ชื่อผู้จัดทำ	:	นางสาวนราภัทร เพชรมณี นักศึกษาสถาบันพระปกเกล้า หลักสูตรการพัฒนานักบริหารระดับสูง สำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญฯ รุ่นที่ 13
ชื่อหัวข้อเอกสาร	:	แนวทางการส่งเสริมการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ ในรูปแบบออนไลน์
อาจารย์ที่ปรึกษา	:	อาจารย์กิตติมา บุนนาค
อาจารย์ที่ปรึกษา (ร่วม)	:	อาจารย์วิทวัส ชัยภาคภูมิ

การศึกษาเรื่อง “แนวทางการส่งเสริมการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการณ์/ความคาดหวัง/ความต้องการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์ของผู้ใช้บริการกลุ่มต่าง ๆ เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์ และเพื่อเสนอแนะการส่งเสริมการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์ ใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ศึกษาสภาพการณ์/ความคาดหวัง/ความต้องการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์ของผู้ใช้บริการ ศึกษาการส่งเสริมการใช้แหล่งสารสนเทศรูปออนไลน์ รูปแบบใหม่ ๆ ของห้องสมุด/แหล่งสารสนเทศที่ให้บริการในปัจจุบันที่จะส่งเสริมให้ผู้ใช้บริการเข้าถึงสารสนเทศได้สะดวกรวดเร็วเกิดการใช้สารสนเทศมากขึ้น กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาเป็นผู้ใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ จำนวน 35 คน ประกอบด้วย 1) บุคคลในวงงานรัฐสภา จำนวน 8 คน 2) ผู้บริหาร บุคลากรสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จำนวน 13 คน และ 3) ผู้ใช้ทั่วไป จำนวน 14 คน นำแนวคิดทฤษฎี การศึกษาการรูปแบบ ช่องทางการให้บริการออนไลน์จากห้องสมุด/แหล่งสารสนเทศ จำนวน 3 แห่ง มาวิเคราะห์เพื่อให้ได้แนวทางทางการส่งเสริมการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์

ผลการศึกษาสภาพการณ์/ความคาดหวัง/ความต้องการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์ของผู้ใช้บริการกลุ่มต่าง ๆ ผู้ใช้บริการคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติประกอบด้วยบุคคลในวงงานรัฐสภา ผู้บริหาร บุคลากรสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา รวมไปถึงผู้ใช้ทั่วไป เป็นผู้ดำรงตำแหน่ง/ระดับที่หลากหลาย

มีวัตถุประสงค์ในการใช้คลังสารสนเทศเฉพาะเพื่อการศึกษา/ค้นคว้า/อ้างอิง ใช้เฉพาะเพื่อประกอบในการปฏิบัติงาน และใช้ทั้งเพื่อประกอบในการปฏิบัติงานและเพื่อการศึกษา/ค้นคว้า/อ้างอิง ผู้ใช้บริการใช้ผ่าน PC/Notebook มากที่สุด รองลงมาใช้ Smart Phone จำแนกลักษณะการใช้บริการสารสนเทศ มีทั้งอ่านออนไลน์อย่างเดียว ดาวน์โหลดอย่างเดียว และทั้งอ่านออนไลน์และดาวน์โหลดไฟล์เอกสาร ความถี่ของผู้เข้ามาใช้บริการคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติโดยประมาณ สัปดาห์ละครั้งมากที่สุด รองลงมาใช้บริการเดือนละครั้ง ใช้บริการวันละครั้ง และใช้มากกว่าวันละครั้ง ตามลำดับ พบสภาพปัญหา/อุปสรรคระหว่างใช้บริการ : ด้านอุปกรณ์ เครื่องมืออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงสารสนเทศ และด้านการบริการสารสนเทศบางประการ เช่น ปัญหาการดาวน์โหลดไฟล์เอกสารได้ช้า ขั้นตอนการค้นหามีหลายขั้นตอน ค้นหายาก นอกจากนี้ผู้ใช้บริการมีความต้องการ/ความคาดหวังเชิงระบบ และเชิงคุณภาพ

แนวทางการส่งเสริมการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์ จากการศึกษารูปแบบและช่องทางการให้บริการสารสนเทศออนไลน์ของแหล่งสารสนเทศทั้ง 3 แห่ง ได้แก่ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร อุทยานการเรียนรู้ TK park และสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีรูปแบบ ช่องทางการให้บริการที่คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติสามารถนำมาเป็นแนวทางในการส่งเสริมการใช้สารสนเทศ การเผยแพร่สารสนเทศ รวมไปถึงการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ความเคลื่อนไหวผ่านช่องทางต่าง ๆ ไปยังผู้ใช้บริการ ได้แก่ รูปแบบการให้บริการผ่านช่องทาง YouTube, PODCAST, Twitter และ TikTok

ข้อเสนอแนะ

1. คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติสามารถนำเอารูปแบบและช่องทางต่าง ๆ มาใช้เป็นแนวทางเพื่อส่งเสริมการใช้สารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ โดยให้บริการสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการ ความคาดหวังของผู้ใช้บริการเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ

2. คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติควรปรับบริการสารสนเทศให้ตรงกับความคาดหวัง/ความต้องการ content/เนื้อหา ด้าน/เรื่อง ต่าง ๆ ของผู้ใช้บริการให้มากขึ้น

3. คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติควรปรับรูปแบบการนำเสนอเพิ่มเติมให้ตรงกับความคาดหวัง/ความต้องการ ของผู้ใช้บริการ ในขอบเขตที่สามารถดำเนินการได้

4. คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติควรเน้นการดำเนินงานเรื่องคุณภาพของข้อมูล ให้ตรงกับความคาดหวัง/ความต้องการของผู้ใช้ทั้งในด้านความถูกต้อง ความครบถ้วนของข้อมูล/สารสนเทศ ความทันสมัยของความตรงเวลา (ตามที่ต้องการ) และความต่อเนื่อง/สม่ำเสมอ/มีการ update ข้อมูล/สารสนเทศ

5. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรควรส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการฝึกอบรมการจัดทำสื่อ สร้าง content หรือสนับสนุนให้มีความร่วมมือกับหน่วยงาน/สำนักที่มีความพร้อมให้คำแนะนำการจัดผลิตสื่อ การใช้ช่องทางออนไลน์ การใช้โปรแกรมที่จำเป็น

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารวิชาการฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร การพัฒนานักบริหารระดับสูง สำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 13 หัวข้อการศึกษาเรื่อง “แนวทางการส่งเสริมการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์” ในการดำเนินการจัดทำเอกสารวิชาการฉบับนี้สำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณผู้บริหารสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ และผู้บังคับบัญชากลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ที่สนับสนุนให้ได้เข้ารับการพัฒนาศึกษาในหลักสูตรนี้ ผู้ศึกษารู้สึกได้รับเกียรติอย่างยิ่งที่ได้รับความเมตตาจากอาจารย์กิตติมา บุนนาค เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์ รวมทั้งคอยให้คำชี้แนะเพื่อให้การจัดทำเอกสารฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และเกิดประโยชน์สำหรับการศึกษาวิจัยในการให้บริการสารสนเทศและวงงานรัฐสภาต่อไป

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยให้การศึกษาครั้งนี้ประสบผลสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ใช้บริการคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติทั้งผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลในวงงานรัฐสภา ผู้บริหารเจ้าหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา อีกทั้งผู้ใช้บริการทั่วไปที่สละเวลาตอบแบบสอบถามในประเด็นต่าง ๆ ตลอดจนคณาจารย์และเจ้าหน้าที่สถาบันพระปกเกล้าที่ได้ให้ความรู้และคอยชี้แนะ มา ณ โอกาสนี้

นางสาวนราภัทร เพชรมณี
นักศึกษาหลักสูตรการพัฒนานักบริหารระดับสูง
สำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 13
สถาบันพระปกเกล้า
วันที่ 17 พฤษภาคม 2565

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา	2
1.3 ประเด็นการศึกษา	3
1.4 ขอบเขตการศึกษา	3
1.5 วิธีดำเนินการศึกษา	3
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.7 กรอบแนวคิดในการศึกษา	5
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2565 สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร กับแผน 3 ระดับตามนัยยะของมติคณะรัฐมนตรี	6
2.2 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	8
2.3 สำนักวิชาการ กลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ	9
2.4 คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ	9
2.5 การใช้สารสนเทศ	10
2.6 การบริการสารสนเทศและการเผยแพร่สารสนเทศ	11
2.7 การสื่อสารเพื่อการบริการสารสนเทศ	16
บทที่ 3 วิธีการศึกษา	20
3.1 ขอบเขตของการดำเนินการศึกษา	20
3.2 วิธีดำเนินการศึกษา	21
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	21
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	21
3.5 การสรุปและนำเสนอผลการศึกษา	21

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 4 ผลการศึกษา 22

4.1 สภาพการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ 22

4.2 ความคาดหวัง/ความต้องการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์ 28

4.3 ข้อเสนอแนะของผู้ใช้บริการ 33

4.4 ศึกษาการส่งเสริมการใช้แหล่งสารสนเทศรูปออนไลน์ รูปแบบใหม่ ๆ ของห้องสมุด/แหล่งสารสนเทศที่มีให้บริการในปัจจุบัน จำนวน 3 แห่ง 33

4.5 วิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์ 37

บทที่ 5 สรุป และข้อเสนอแนะ 43

5.1 สรุปผลการศึกษา 43

5.2 ข้อเสนอแนะ 46

5.3 ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (key success factor) ของการส่งเสริมการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์ 52

5.4 ถอดบทเรียนสิ่งที่ไม่ควรทำในการส่งเสริมการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์ 52

บรรณานุกรม 53

ภาคผนวก 56

แบบสอบถามศึกษาสภาพการใช้บริการ/ความคาดหวัง/ความต้องการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ (LIRT) ในรูปแบบออนไลน์ 56

รูปแบบการส่งเสริมการใช้สารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศออนไลน์ เพิ่มเติม (ข้อมูลวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2565) 59

ประวัติผู้ศึกษา 65

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

ตารางที่ 1 แสดงตำแหน่ง/ระดับของผู้ใช้บริการคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ 23
ตารางที่ 2 แสดงรูปแบบการส่งเสริมการใช้สารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศออนไลน์ (ข้อมูลวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2565) 34
ตารางที่ 3 แสดงข้อเสนอแนะเพื่อให้บริการได้ตามความคาดหวังเชิงระบบ 46
ตารางที่ 4 แสดงข้อเสนอแนะเพื่อให้บริการได้ตามความคาดหวังเชิงคุณภาพ 51
ตารางที่ 5 แสดงรูปแบบการส่งเสริมการใช้สารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศออนไลน์ เพิ่มเติม (ข้อมูลวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2565) 59

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการศึกษา 5
ภาพที่ 2 แสดงวัตถุประสงค์การใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ 24
ภาพที่ 3 แสดงช่องทางที่ผู้ใช้บริการเข้าถึงคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ 24
ภาพที่ 4 แสดงเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการเข้าถึง content/สารสนเทศ 26
ภาพที่ 5 แสดงลักษณะการใช้บริการคลังสารสนเทศ 27
ภาพที่ 6 แสดงความถี่ในการเข้ามาใช้บริการคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ 27
ภาพที่ 7 แสดงความคาดหวัง/ความต้องการ รูปแบบการนำเสนอเพิ่มเติมของผู้ใช้บริการ 29
ภาพที่ 8 แสดงความคาดหวัง/ความต้องการ ในการเพิ่มช่องทางการนำเสนอ 30
ภาพที่ 9 แสดงความคาดหวัง/ความต้องการในด้านความถูกต้อง ความครบถ้วนของ ข้อมูล/สารสนเทศของผู้ใช้บริการคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ 31
ภาพที่ 10 แสดงความคาดหวัง/ความต้องการในด้านความทันสมัยของข้อมูล/สารสนเทศ ของผู้ใช้บริการคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ 31
ภาพที่ 11 แสดงความคาดหวัง/ความต้องการในด้านความตรงเวลา (ตามที่ต้องการ) ของข้อมูล/สารสนเทศของผู้ใช้บริการคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ 32
ภาพที่ 12 แสดงความคาดหวัง/ความต้องการในด้านความต่อเนื่อง/สม่ำเสมอ/การ update ของข้อมูล/สารสนเทศของผู้ใช้บริการคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ 32
ภาพที่ 13 แสดงช่องทางการติดตามฟัง PODCAST 39

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบันส่งผลต่อการพัฒนา การให้บริการ การเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศ เป็นเครื่องมือที่เป็นประโยชน์สำหรับนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงาน เพื่อช่วยให้ปฏิบัติงานได้อย่างสะดวก สามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้บริการได้อย่างมีความหลากหลายมีประสิทธิภาพ รวมถึงผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงบริการต่าง ๆ ในรูปแบบออนไลน์ได้ง่ายยิ่งขึ้น ลดต้นทุนการเข้าถึง การเดินทาง โดยไม่จำกัดระยะทาง และเวลา ประกอบกับสภาพสังคมในปัจจุบันที่ได้รับผลกระทบจากโรคติดเชื้อโคโรนา 2019 (โควิด-19) งานหลายด้านต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงาน รวมทั้งการให้บริการสารสนเทศของแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ ต้องปรับตัว เน้นการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาพัฒนารูปแบบการให้บริการใหม่ ๆ เพื่อนำเสนอบริการ สารสนเทศไปสู่ผู้ใช้ได้อย่างกว้างขวาง รวดเร็ว ตรงเป้าหมาย และมีความน่าสนใจมากขึ้น

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของสภาผู้แทนราษฎร มีวิสัยทัศน์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรก้าวสู่การเป็น SMART Parliament มีเป้าหมายองค์กรระยะ 5 ปีในการเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง (High Performance Organization) เป็นระบบราชการ 4.0 และมีระบบการปฏิบัติงานและให้บริการในรูปแบบ Digital & SMART Parliament มียุทธศาสตร์องค์กรด้านการพัฒนาองค์กรให้ก้าวไปสู่การเป็น Smart Parliament โดยสำนักวิชาการมีวิสัยทัศน์ (Vision) เป็นศูนย์บริการวิชาการและสารสนเทศด้านนิติบัญญัติที่เป็นเลิศ เพื่อสนับสนุนภารกิจของสถาบันนิติบัญญัติ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย โดยมีพันธกิจ (Mission) สนับสนุนงานด้านวิชาการและให้บริการสารสนเทศกับสมาชิกรัฐสภาและบุคคลในวงงานรัฐสภา พัฒนาคลังข้อมูลวิชาการและงานวิจัย เพื่อสนับสนุนงานด้านนิติบัญญัติอย่างเป็นระบบ บริหารจัดการพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุของรัฐสภาให้เป็นแหล่งเรียนรู้และค้นคว้าเอกสารชั้นต้น เสริมสร้างศูนย์สารสนเทศด้านนิติบัญญัติและการเมืองการปกครองพัฒนาบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน อีกทั้งวิสัยทัศน์ (Vision) เป็นคลังสารสนเทศด้านนิติบัญญัติที่เป็นเลิศ เพื่อสนับสนุนภารกิจของรัฐสภา และส่งเสริมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของประชาชน และพันธกิจ (Mission) ในด้านการพัฒนาคลังสารสนเทศดิจิทัลด้านนิติบัญญัติและการเมืองการปกครองให้เป็นแหล่งค้นคว้าเอกสาร ชั้นต้นกับบุคคลในวงงานรัฐสภา ส่งเสริม

การเรียนรู้สารสนเทศด้านนิติบัญญัติและการเมืองการปกครองแบบมีส่วนร่วมของประชาชน และการไปสู่เป้าหมาย (Goals) คลังสารสนเทศเป็นแหล่งเรียนรู้และค้นคว้าเอกสารชั้นต้นด้านนิติบัญญัติและการเมืองการปกครอง

คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติได้มีการดำเนินงานโดยกลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ภายใต้สำนักวิชาการอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 เป็นต้นมา มีการพัฒนาด้านต่าง ๆ เพื่อจัดเก็บรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศด้านนิติบัญญัติและที่สนับสนุนงานนิติบัญญัติจำนวนมาก เพื่อให้บริการโดยเน้นบริการสาธารณะ Open Assess แก่ผู้ใช้บริการทุกระดับ ตั้งแต่สมาชิกรัฐสภา บุคคลภายในวงงานนิติบัญญัติ จนถึงประชาชนทั่วไป ที่ผ่านมามีการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรสารสนเทศผ่านสื่ออินโฟกราฟิกผ่านเพจเฟซบุ๊กช่วยให้เพิ่มจำนวนและช่องทางให้ผู้ใช้เข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศในคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติได้มากขึ้น แต่ยังมีทรัพยากรสารสนเทศในคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติอีกเป็นจำนวนมากที่ผู้ใช้บริการไม่ทราบ หรือจากการจัดกิจกรรมการประชาสัมพันธ์แนะนำส่งเสริมการใช้เพื่อให้ความรู้แก่ผู้ใช้บริการรวมถึงรูปแบบการนำเสนอและช่องทางที่ยังไม่หลากหลาย สื่อสารไปไม่ถึงผู้ใช้บริการ ซึ่งอาจส่งผลต่อการส่งเสริมให้เกิดการเข้าใช้งานสารสนเทศในคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติยังไม่คุ้มค่า

ผู้ศึกษาเล็งเห็นความสำคัญของการส่งเสริมการใช้สารสนเทศในคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติที่มีคุณค่าให้เกิดความคุ้มค่าให้มีการกระจายเข้ามาใช้ให้มากขึ้นในรูปแบบออนไลน์ โดยจะศึกษาแนวทาง รูปแบบการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด แหล่งสารสนเทศต่าง ๆ ในรูปแบบออนไลน์ ที่มีรูปแบบแตกต่างจากเดิม มีความน่าสนใจ มาเป็นแนวทางและข้อเสนอแนะให้กับคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติเพื่อนำมาปรับใช้ให้บริการ ก่อให้เกิดความคุ้มค่าแก่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรในฐานะผู้ให้บริการและก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ใช้บริการให้ได้รับประโยชน์สูงสุด

1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา

1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพการณ์/ความคาดหวัง/ความต้องการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์ของผู้ใช้บริการกลุ่มต่าง ๆ (บุคคลในวงงานรัฐสภา/ผู้บริหาร บุคลากรสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และผู้ใช้ทั่วไป)

1.2.2 เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์

1.2.3 เพื่อเสนอแนะการส่งเสริมการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์

1.3 ประเด็นการศึกษา

คำถามการวิจัย

1.3.1 ผู้ใช้บริการสารสนเทศของคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติมีสภาพการใช้/ความคาดหวัง/ความต้องการอย่างไร

1.3.2 แนวทางการส่งเสริมการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์สามารถดำเนินการได้อย่างไร

1.4 ขอบเขตการศึกษา

ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์ โดยศึกษาสภาพการณ์/ความคาดหวัง/ความต้องการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์ของผู้ใช้บริการกลุ่มต่าง ๆ (สมาชิกรัฐสภา/บุคคลในวงงานนิติบัญญัติ และประชาชนทั่วไป) ในปัจจุบัน มุ่งศึกษาการส่งเสริมการใช้แหล่งสารสนเทศรูปออนไลน์ รูปแบบใหม่ ๆ ของห้องสมุด แหล่งสารสนเทศที่มีให้บริการในปัจจุบันที่มีส่วนช่วยส่งเสริมให้ผู้ใช้บริการเข้าถึงสารสนเทศได้สะดวกรวดเร็วและมีความน่าสนใจ มีการใช้สารสนเทศมากขึ้น และศึกษาหาแนวทางการส่งเสริมการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์จากแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ

1.5 วิธีดำเนินการศึกษา

1.5.1 วิธีการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพเพื่อให้คำตอบในการศึกษาและบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยมีวิธีดำเนินการศึกษา ดังนี้

(ก) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

(ข) ศึกษาสภาพการณ์/ความคาดหวัง/ความต้องการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ ในรูปแบบออนไลน์ของผู้ใช้บริการกลุ่มต่าง ๆ (บุคคลในวงงานรัฐสภา/ผู้บริหาร บุคลากรสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และผู้ใช้ทั่วไป)

(ค) ศึกษาการส่งเสริมการใช้แหล่งสารสนเทศรูปออนไลน์ รูปแบบใหม่ ๆ ของห้องสมุด แหล่งสารสนเทศที่ให้บริการในปัจจุบันที่มีส่วนช่วยส่งเสริมให้ผู้ใช้บริการเข้าถึงสารสนเทศได้สะดวกรวดเร็วและมีความน่าสนใจส่งเสริมให้เกิดการใช้สารสนเทศมากขึ้น

1.5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ คือ แนวทางการส่งเสริมการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์ เครื่องมือที่ผู้ศึกษาได้นำมาใช้สำหรับระเบียบวิธีวิจัย (Methodology) ด้วยกระบวนการวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ในครั้งนี้ประกอบด้วย

(ก) การศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

(ข) แบบสอบถามศึกษาสภาพการณ์/ความคาดหวัง/ความต้องการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์ของผู้ใช้บริการ

(ค) ศึกษาวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) โดยการศึกษาและค้นคว้าจากเอกสารทางวิชาการ ตำรา ตลอดจนผลงานวิจัยประเภทต่าง ๆ รวมทั้งข้อมูล บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากการค้นคว้าทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือข้อมูลที่ได้จากเว็บไซต์ต่าง ๆ ศึกษารูปแบบวิธีการ ขั้นตอนการดำเนินการ และข้อเสนอแนะ

1.5.3 ประชากรในการศึกษา

(ก) ผู้ใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ

(ข) ห้องสมุด แหล่งสารสนเทศหน่วยงานต่าง ๆ ที่ให้บริการออนไลน์ในรูปแบบใหม่ ๆ

1.5.4 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

(ก) ผู้ใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ จำนวน 35 คน แบ่งเป็น บุคคลในวงงานรัฐสภา 8 คน ผู้บริหาร บุคลากรของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา 13 คน และผู้ใช้ทั่วไป 14 คน

(ข) ตัวแทนห้องสมุด แหล่งสารสนเทศหน่วยงานต่าง ๆ ที่ให้บริการออนไลน์ในรูปแบบใหม่ ๆ แตกต่างไปจากที่คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติให้บริการในปัจจุบัน 3 แห่ง

1.5.5 ระยะเวลาในการศึกษา

ศึกษาและเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนตุลาคม 2564 – กุมภาพันธ์ 2565

1.6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ได้ทราบสภาพการณ์/ความคาดหวัง/ความต้องการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์ของผู้ใช้บริการกลุ่มต่าง ๆ (สมาชิกรัฐสภา/บุคคลในวงงานนิติบัญญัติ และประชาชนทั่วไป)

1.6.2 ได้ทราบแนวทางการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด แหล่งสารสนเทศรูปแบบออนไลน์ในปัจจุบัน

1.6.3 คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติมีแนวทางและรูปแบบในการส่งเสริมการใช้สารสนเทศในรูปแบบออนไลน์ที่เหมาะสม

1.7 กรอบแนวคิดในการศึกษา

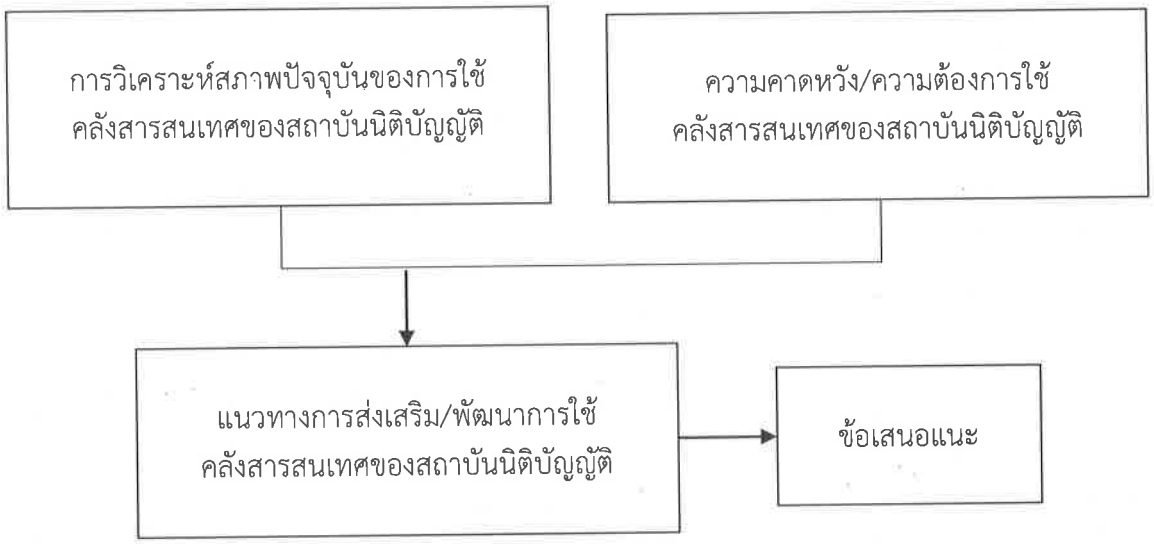

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการศึกษา

จากการศึกษาเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์ เป็นการศึกษาเพื่อแนวทางและรูปแบบในการส่งเสริมการใช้สารสนเทศในรูปแบบออนไลน์ที่เหมาะสมดังนั้นจำเป็นต้องศึกษาสภาพการณ์/ความคาดหวัง/ความต้องการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์ของผู้ใช้บริการเป็นอันดับแรก จากนั้นหาแนวทางการส่งเสริมการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติโดยศึกษาจากห้องสมุด/แหล่งสารสนเทศต่าง ๆ ที่ให้บริการรูปแบบออนไลน์ในปัจจุบัน เพื่อนำมาเป็นข้อเสนอแนะสำหรับนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการนำเสนอ content/สารสนเทศ และช่องทางที่เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน

บทที่ 2
แนวคิดทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษา “แนวทางการส่งเสริมการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์” ผู้ศึกษาได้นำแนวคิดทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องมาเป็นกรอบในการศึกษาเพื่อหาแนวทางการส่งเสริมการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์ ซึ่งจะนำไปสู่แนวทางและรูปแบบในการส่งเสริมการใช้สารสนเทศในรูปแบบออนไลน์ที่เหมาะสม ประกอบด้วย

2.1 แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2565 สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกับแผน 3 ระดับ ตามนัยยะของมติคณะรัฐมนตรี

2.2 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

2.3 สำนักวิชาการ กลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ

2.4 คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ

2.5 การใช้สารสนเทศ

2.6 การบริการสารสนเทศและการเผยแพร่สารสนเทศ

27 การสื่อสารเพื่อการบริการสารสนเทศ

2.1 แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2565 สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกับแผน 3 ระดับตามนัยยะของมติคณะรัฐมนตรี

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2564, น. 4-7) แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2565 สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้จัดทำขึ้นเพื่อให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีแนวทางในการปฏิบัติงานและใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อผลักดันยุทธศาสตร์นำไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแผน 3 ระดับตามนัยยะของมติคณะรัฐมนตรี ทั้งยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และระดับที่ 3 ที่เกี่ยวข้อง

ในส่วนของยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ 1) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยแผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2565 ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจัดทำขึ้นโดยเชื่อมโยงแผนปฏิบัติราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2563-2565 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2564) มุ่งเน้นการพัฒนาและเสริมสร้างการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่มีเสถียรภาพและมีธรรมาภิบาล โดยปลูกฝังให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ และมีส่วนร่วมอย่างถูกต้องกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขในบริบทของไทย

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ โดยมีเป้าหมายที่ 1 ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส เป้าหมายที่ 3 ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการและให้บริการอย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 ภาครัฐมีความทันสมัย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 บุคลากรเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม มีจิตสำนึกมีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ

การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2565 ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจัดทำขึ้นเพื่อเชื่อมโยงแผนปฏิบัติราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2563-2565 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2564) ที่มุ่งเน้นสู่การทำงานที่มีขีดสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่และระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า รวมทั้งมีลักษณะที่เปิดกว้างเชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส ผ่านการจัดทำโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การบริการประชาชนและสิทธิภาพภาครัฐ โดยมีเป้าหมายระดับที่ 1 บริการของรัฐมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการ เป้าหมายที่ 2 ภาครัฐมีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพด้วยการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ โดยมุ่งเน้นความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการรับบริการ ได้แก่ สมาชิก กรรมาธิการ บุคคลในวงงานรัฐสภา ประชาชนทั่วไป (นักเรียน/นักศึกษา ข้าราชการ บุคคลทั่วไป) และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้รับบริการได้รับบริการที่มีคุณภาพตามความต้องการและรวดเร็ว เน้นพัฒนาระบบการบริหารจัดการให้มีความทันสมัย โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาบริการดิจิทัลในการอำนวยความสะดวก พร้อมทั้งพัฒนาบุคลากรให้มีสมรรถนะสูง ตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสนับสนุนให้เป็นประเทศไทย 4.0 ที่สามารถก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างยั่งยืนผ่านการจัดทำโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การพัฒนาบริการประชาชน โดยมีแนวทางการพัฒนา 1) พัฒนาการให้บริการภาครัฐผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ และ 2) ปรับวิธีการทำงาน

โดยมีเป้าหมาย งานบริการภาครัฐที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้น การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มุ่งเน้นให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลด้านนิติบัญญัติและเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านระบบดิจิทัล โดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ และพัฒนาระบบอำนวยความสะดวกในการให้บริการ เพื่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถเข้าถึงข้อมูลได้โดยง่าย สะดวก รวดเร็ว โปร่งใส เป็นไปอย่างปลอดภัย มีธรรมาภิบาล เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งปรับวิธีการทำงานโดยให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ บูรณาการฐานข้อมูลโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผ่านการจัดทำโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.2 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีวิสัยทัศน์ก้าวไปสู่การเป็น SMART Parliament ภายในปี 2022 SMART Parliament หมายถึง สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นองค์กรที่มีการบริหารจัดการโดยระบบที่ทันสมัยและมีขีดสมรรถนะสูง มีคุณธรรมจริยธรรมและความโปร่งใส พร้อมปรับเปลี่ยนไปสู่รัฐสภาดิจิทัล (Digital Parliament) เพื่อสนับสนุนงานของสถาบันนิติบัญญัติให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและเกิดประโยชน์สุขต่อประชาชน

พันธกิจของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ประกอบด้วย

1) เสริมสร้างกระบวนการนิติบัญญัติให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล

2) เสริมสร้างบทบาทและความร่วมมือในเวทีรัฐสภาอาเซียนและรัฐสภาระหว่างประเทศ

3) ส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ยุทธศาสตร์ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาองค์กรให้ก้าวสู่การเป็น Digital Parliament

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ผลักดันรัฐสภาไทยเป็นศูนย์กลางความร่วมมือในเวทีรัฐสภาอาเซียนและรัฐสภาระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เพื่อสนับสนุนงานนิติบัญญัติ (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2563 น. 16-18)

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ปฏิรูปองค์กรและยกระดับศักยภาพบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญ มีธรรมาภิบาลและความผาสุกในการปฏิบัติงาน

2.3 สำนักวิชาการ กลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร แบ่งส่วนราชการออกเป็น 23 สำนัก 3 กลุ่มงาน 1 กลุ่ม ในส่วนของสำนักวิชาการเป็น 1 ใน 23 สำนัก ประกอบด้วยกลุ่มงานย่อย 8 กลุ่มงาน ได้แก่ กลุ่มงานบริหารทั่วไป กลุ่มงานห้องสมุด กลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ กลุ่มงานบริการวิชาการ 1 กลุ่มงานบริการวิชาการ 2 กลุ่มงานบริการวิชาการ 3 กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา และกลุ่มงานพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ

สำนักวิชาการมีวิสัยทัศน์เป็นศูนย์บริการวิชาการและสารสนเทศด้านนิติบัญญัติที่เป็นเลิศเพื่อสนับสนุนภารกิจของสถาบันนิติบัญญัติ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย และมีพันธกิจในการสนับสนุนงานด้านวิชาการและให้บริการสารสนเทศกับสมาชิกรัฐสภาและบุคคลในวงงานรัฐสภา พัฒนาคลังข้อมูลวิชาการและงานวิจัยเพื่อสนับสนุนงานด้านนิติบัญญัติอย่างเป็นระบบ บริหารจัดการพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุของรัฐสภาให้เป็นแหล่งเรียนรู้และค้นคว้าเอกสารชั้นต้น เสริมสร้างศูนย์สารสนเทศด้านนิติบัญญัติและการเมืองการปกครอง และพัฒนาบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

กลยุทธ์สำนักวิชาการคือ พัฒนาสู่ความเป็นเลิศในการให้บริการวิชาการและสารสนเทศด้านนิติบัญญัติพัฒนาการปฏิบัติงานวิชาการให้มีคุณภาพ มาตรฐาน เชื่อถือได้และตอบสนองความต้องการใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ บริหารจัดการทรัพยากรสารสนเทศอย่างเป็นระบบทันสมัย รวดเร็ว และเข้าถึงได้ ส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรให้ปฏิบัติงานได้อย่างมืออาชีพ พัฒนางานให้บริการพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และค้นคว้าเอกสารชั้นต้นด้านนิติบัญญัติและการเมืองการปกครอง

2.4 คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ

คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ (Legislative Institutional Repository of Thailand: LIRT) เป็นฐานข้อมูลที่พัฒนาโดยสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยมีกลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศทำหน้าที่หลักในการบริหารจัดการคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ

คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ ทำหน้าที่รวบรวม จัดเก็บ สงวนรักษา และเผยแพร่สารสนเทศดิจิทัลในกระบวนการนิติบัญญัติ ให้บริการการเข้าถึงแก่สมาชิกรัฐสภา กรรมาธิการ ข้าราชการรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา เพื่อนำสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการตรากฎหมาย การควบคุมและการบริหารราชการแผ่นดิน และสนับสนุนบทบาทภารกิจตามที่รัฐธรรมนูญ กฎหมาย และข้อบังคับการประชุมสภากำหนด รวมถึงประชาชนได้ใช้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าและเชื่อมโยงเป็นองค์ความรู้แบบเปิด

สารสนเทศที่จัดเก็บและให้บริการในคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ ประกอบด้วย

สารสนเทศกลุ่มที่ 1 : เอกสารตามบทบาทอำนาจหน้าที่ของรัฐสภา ได้แก่ ร่างรัฐธรรมนูญ ร่างพระราชบัญญัติ กระทู้ถาม ญัตติ ระเบียบวาระการประชุม บันทึกการประชุม รายงานการประชุม เอกสารประกอบการพิจารณา รายงานคณะกรรมาธิการ และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการตรากฎหมายของรัฐสภา

สารสนเทศกลุ่มที่ 2 : ผลงานของรัฐสภาและบุคคลในวงงานรัฐสภา ได้แก่ สรุปผลงานสภา ผลงานของสมาชิกรัฐสภา ผลงานของบุคลากรในสังกัดรัฐสภา วารสารและจุลสารของรัฐสภา และสารสนเทศที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐสภา

สารสนเทศกลุ่มที่ 3 : สารสนเทศสนับสนุนภารกิจของรัฐสภา ได้แก่ เอกสารวิชาการ ผลงานวิจัย สิ่งพิมพ์รัฐบาล สิ่งพิมพ์พรรคการเมือง หนังสือทั่วไป วารสาร และหนังสือพิมพ์

สารสนเทศกลุ่มที่ 4 : กฎหมายที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ได้แก่ รัฐธรรมนูญและธรรมนูญการปกครอง พระราชบัญญัติ พระราชกำหนด พระราชกฤษฎีกา ประกาศ ระเบียบ คำสั่ง กระทู้ถาม และคำวินิจฉัย

คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ จัดเก็บและให้บริการทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัล ปี พ.ศ. 2440 จนกระทั่งปัจจุบัน ในรูปแบบไฟล์พีดีเอฟ (Portable Document Format: PDF) กว่า 300,000 รายการ โดยสมาชิกรัฐสภา กรรมาธิการ ข้าราชการรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา รวมถึงบุคคลทั่วไปสามารถสืบค้น ดูรายละเอียดทางบรรณานุกรม ดูตัวอย่างเอกสาร อ่านออนไลน์ (online) และดาวน์โหลด (download) ได้ตามสิทธิ์การเข้าถึง แสดงผลได้เสมือนเอกสารจริง รองรับการใช้งานผ่านเว็บไซต์ (website) และแอปพลิเคชันบนมือถือ (Mobile Application)

2.5 การใช้สารสนเทศ

กรกมล ห้องสวัสดิ์และภีมศักดิ์ เอ้งฉ้วน (2560, น. 69-73) ศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารสนเทศของบุลากรสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยมีกรอบในการวิจัยจากการนำตัวแบบพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของเลคกี้และคณะ (Leckie, Pettigrew & Sylvial, 1996) โดยมีหลักการว่า แต่ละสาขาอาชีพมีความต้องการสารสนเทศแตกต่างกันตามภาระงาน ซึ่งส่งผลให้เกิดพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ โดยมีปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นตัวแปรต่อพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ ได้แก่ คุณลักษณะของความต้องการสารสนเทศ การคัดเลือกแหล่งสารสนเทศที่ต้องการ และการตระหนักรู้ในความต้องการสารสนเทศ ซึ่งมีผลต่อการสืบค้นสารสนเทศที่ตนต้องการเพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการประกอบอาชีพ พบว่า เจ้าหน้าที่สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินส่วนใหญ่มีการแสวงหาสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ต เพราะปัจจุบันสามารถเข้าถึงได้ง่าย สะดวกต่อการเข้าถึง สามารถเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา ผลการวิจัยทำให้ทราบถึงการแสวงหาแหล่งและการใช้สารสนเทศของเจ้าหน้าที่สอบสวน

และนิติกรสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ซึ่งพบว่าเจ้าหน้าที่ทั้งหมดมีการแสวงหาแหล่งสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต และมีการใช้สารสนเทศทางอินเทอร์เน็ตมากที่สุด จากความถี่ในการเข้าใช้อินเทอร์เน็ตโดยใช้ผ่านเครื่องมือสืบค้น Google และใช้สื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook, Line, Instagram เป็นต้น ทุกวัน ปัจจุบันสื่ออินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์เป็นแหล่งสารสนเทศที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ง่าย รวดเร็ว สามารถสืบค้นได้ทุกสถานที่และเวลา และจากการสืบค้นสามารถนำไปใช้ได้ทันที

2.6 การบริการสารสนเทศและการเผยแพร่สารสนเทศ

การบริการสารสนเทศ

พรพรรณ จันทร์แดง (2557, น. 73-85) ให้ความหมาย "บริการสารสนเทศ" ว่าหมายถึงบริการสำคัญของห้องสมุดที่ดำเนินการตั้งแต่การจัดเตรียมสารสนเทศและการจัดเตรียมเครื่องมือเพื่อให้ผู้ใช้สามารถค้นหาสารสนเทศได้อย่างสะดวก เพื่อตอบสนองความต้องการ รวมถึงการให้ข้อเสนอแนะในการค้นหาสารสนเทศต่าง ๆ ตลอดจนการดำเนินการอีกหลายวิถีทางเพื่อให้ผู้ใช้ได้สารสนเทศตามความต้องการ

บริการสารสนเทศมีหลายประเภทขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และหน้าที่ของห้องสมุดแต่ละแห่งที่จะจัดให้มีบริการสารสนเทศมากน้อยแตกต่างกัน นักวิชาการสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ได้แบ่งประเภทของบริการสารสนเทศไว้ดังต่อไปนี้

หทัยชนก วัฒนา (2547, น. 50-53) แบ่งงานบริการของห้องสมุดออกเป็น 7 ประเภท ได้แก่

1. การบริการทั่วไป แบ่งเป็น 12 ประเภท ได้แก่
   - บริการยืม-คืน
   - บริการอ้างอิง
   - บริการรวมรวมบรรณานุกรม
   - บริการหนังสือสำรอง
   - บริการเข้าถึงแหล่งบรรณานุกรม
   - บริการแหล่งสารสนเทศแก่ผู้ใช้
   - บริการยืมระหว่างห้องสมุด
   - บริการถ่ายเอกสาร
   - บริการเรียนทางไกลผ่านระบบเครือข่าย
   - การจัดเตรียมสถานที่ให้เพียงพอต่อการค้นคว้า
   - การจัดโปรแกรมพัฒนาทักษะด้านการใช้สารสนเทศ
   - บริการอื่น ๆ ตามความต้องการของผู้บริการ

2. บริการในลักษณะ User-Centered Service ได้แก่

- การนำเสนอบริการที่มีคุณภาพสูงให้กับสมาชิก
- จัดทำแผนการพัฒนารูปแบบบริการของห้องสมุดในอนาคต
- พัฒนาเว็บไซต์ของห้องสมุด
- พัฒนาการช่วยเหลือผู้ใช้แบบออนไลน์
- พัฒนาบุคลากรให้พร้อมต่อการบริการ
- จัดหาและประเมินสารสนเทศแก่ผู้ใช้
- จัดบริการได้ทุกเวลาและทุกสถานที่
- บรรณารักษ์สามารถช่วยผู้ใช้ในการค้นหาสารสนเทศที่เฉพาะเจาะจงได้
- ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้
- จัดบริการใหม่ ๆ

3. บริการในลักษณะของ Self-Service คือ บริการแบบให้ผู้ใช้บริการสามารถใช้บริการห้องสมุดด้วยตนเอง เช่น การยืม-คืน การยืมต่อ การสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูล การตรวจสอบประวัติการยืมของตนเอง

4. การจัดเตรียมสถานที่สำหรับการค้นคว้าในห้องสมุด นอกจากพื้นที่บริการทั่วไปแล้ว เช่น บริการห้องประชุม ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องฝึกอบรมการใช้คอมพิวเตอร์

5. บริการให้คำแนะนำและสอนการใช้ห้องสมุด เช่น พัฒนาคู่มือการใช้ห้องสมุด การนำชมและแนะนำการใช้ห้องสมุด

6. บริการการเรียนการสอนทางไกล เพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงแหล่งสารสนเทศได้ทุกที่ทุกเวลา และพัฒนาการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศในรูปแบบดิจิทัล

7. บริการสารสนเทศออนไลน์ เป็นบริการที่เกี่ยวกับการสนับสนุนการ จัดการ และพัฒนาสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนจัดทำคู่มือการสืบค้นเพื่อให้ผู้ใช้สามารถศึกษาด้วยตนเองได้

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสาร คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต และอุปกรณ์จัดเก็บข้อมูลในรูปแบบดิจิทัล ทำให้ห้องสมุดยุคใหม่ต้องปรับตนเองจากการให้บริการเฉพาะสารสนเทศที่มีในห้องสมุด เป็นการให้บริการสารสนเทศทั้งที่หาได้จากภายในองค์กรและภายนอกองค์กร

การบริการสารสนเทศเป็นงานที่สำคัญที่สุดของห้องสมุดยุคใหม่ เพราะทุกสิ่งทุกอย่างที่ห้องสมุดได้ตระเตรียมไว้ ล้วนแล้วแต่เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะดำเนินการได้ สารสนเทศที่ห้องสมุดจัดซื้อจัดหามาแล้วแม้ว่ามีคุณค่ามากแต่หากปราศจากผู้ใช้บริการแล้วจะด้อยค่าลงไป ดังนั้น การให้บริการสารสนเทศจึงเป็นงานที่มีบทบาทอย่างมาก เนื่องจากเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับผู้ใช้บริการโดยตรง การบริการสารสนเทศเป็นภาพลักษณ์ของห้องสมุดที่บุคคลทั่วไปและ

ผู้ใช้บริการรับรู้ แบ่งบริการสารสนเทศของห้องสมุดยุคใหม่ออกเป็น 2 ประเภท คือ บริการพื้นฐาน และบริการเชิงรุก

ปรัชญนันท์ นิลสุขและทิพภากร รังคสิริ (2550, น. 34) กล่าวว่าการบริการสารสนเทศของห้องสมุดไม่ควรอยู่นิ่งอีกต่อไป บริการสารสนเทศจากเดิมที่เป็นสารสนเทศจากหนังสือหรือตำราเล่ม ผู้ใช้บริการต้องอาศัยอ่านจากห้องสมุดโดยห้องสมุดตั้งรับในการให้บริการ ต้องปรับเปลี่ยนการให้บริการสารสนเทศเป็นเชิงรุก มุ่งไปที่ผู้รับบริการ หากลยุทธ์ใหม่มาใช้ในองค์กร ปรับเปลี่ยนสื่อการนำเสนอที่ทันสมัยและรวดเร็ว เข้าถึงผู้ใช้ได้ทุกที่ทุกเวลา

การเผยแพร่สารสนเทศ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2549) กล่าวถึงการเผยแพร่สารสนเทศ (Information dissemination) ว่า เป็นช่องทางสำคัญในการสื่อเพื่อเผยแพร่สารสนเทศจากแหล่งหนึ่งไปยังอีกแหล่งหนึ่ง เช่น จากผู้เขียนไปยังผู้อ่าน จากสถาบันบริการสารสนเทศไปยังผู้ใช้ เป็นต้น สารสนเทศที่เผยแพร่อาจอยู่ในรูปของข้อความ ตัวเลข เสียง ภาพ มัลติมีเดีย และอาจบันทึกไว้บนกระดาษ สื่อโสตทัศน์ สื่อแม่เหล็ก หรือสื่อออปติก

การเผยแพร่สารสนเทศโดยทั่วไปมีการเผยแพร่ทั้งที่ไม่เป็นทางการและเป็นทางการ การเผยแพร่สารสนเทศอย่างไม่เป็นทางการอาจมีลักษณะของการพูดคุยในระหว่างการประชุมสัมมนา การติดต่อทางโทรศัพท์ การติดต่อทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ การร่วมในกลุ่มสนทนาอิเล็กทรอนิกส์ (listserv) ในหัวข้อต่างๆ เป็นต้น ส่วนการเผยแพร่สารสนเทศอย่างเป็นทางการนั้นมีการบันทึกสารสนเทศไว้เป็นหลักฐานในรูปลักษณ์ต่างๆ เช่น เอกสารการบรรยายทางวิชาการ หนังสือ ตำรา รายงานการประชุมทางประชุมวิชาการ เอกสารทางวิชาการ วารสาร เป็นต้น ซึ่งนิยมเรียกว่า สิ่งพิมพ์วิชาการ สถาบันบริการสารสนเทศประเภทต่าง ๆ ล้วนมีภารกิจสำคัญในการจัดบริการเผยแพร่นั้นมุ่งเน้นสารสนเทศที่ได้รับการบันทึกไว้เป็นหลักฐานสำคัญ

การเผยแพร่สารสนเทศเป็นกิจกรรมสำคัญของสถาบันบริการสารสนเทศ เกี่ยวข้องกับงานประชาสัมพันธ์กิจกรรมและภารกิจของสถาบัน และการเผยแพร่สารสนเทศในรูปแบบที่สะดวกแก่ผู้ใช้ให้มากที่สุด การเผยแพร่สารสนเทศที่สำคัญ คือ เป็นการจัดส่งสารสนเทศไปยังผู้ใช้ โดยอาจเป็นการจัดส่งไปยังผู้ใช้ที่สถาบันคาดว่าจะใช้ประโยชน์จากสารสนเทศนั้น หรือจัดส่งไปยังผู้ใช้ตามที่ร้องขอ ทั้งนี้สารสนเทศที่จัดส่งอาจอยู่ในรูปเอกสาร บทความ จดหมายข่าว เอกสารเวียน และทั้งที่เป็นกระดาษและ/หรืออิเล็กทรอนิกส์

การเผยแพร่สารสนเทศนั้นในระยะต้นส่วนใหญ่เป็นการเผยแพร่ทางเดียว กล่าวคือ การที่ผู้ให้บริการสารสนเทศจัดส่งสารสนเทศให้แก่ผู้ใช้ ไม่ว่าผู้ใช้จะร้องขอหรือไม่ก็ตาม และอาจมีการสอนหรือแนะนำให้ผู้ใช้ได้รู้จักวิธีการแสวงหาสารสนเทศเพื่อประโยชน์ในการแสวงหาสารสนเทศด้วยตนเอง เมื่อได้ให้บริการแล้ว ถือว่าได้ดำเนินการครบกระบวนการเผยแพร่สารสนเทศ การเผยแพร

สารสนเทศด้วยตนเอง เมื่อได้ให้บริการแล้ว ถือว่าได้ดำเนินการครบกระบวนการเผยแพร่สารสนเทศ ในระยะหลังการเผยแพร่สารสนเทศมีลักษณะปฏิสัมพันธ์โดยทั้งให้ผู้บริการและผู้ใช้มีการสื่อสาร ระหว่างกัน และให้ผลป้อนกลับเพื่อใช้ปรับปรุงกิจกรรมการเผยแพร่สารสนเทศให้เหมาะสมและ ตรงกับความต้องการของผู้ใช้สอดคล้องกับสภาพการเผยแพร่สารสนเทศในสาขาวิทยาการหรือแต่ละ ศาสตร์ที่เกี่ยวข้องหรือตามนโยบายการให้บริการของสถาบันบริการสารสนเทศแห่งนั้นๆ

สถาบันบริการสารสนเทศมักจัดเผยแพร่สารสนเทศในลักษณะ คือ การเผยแพร่ สารสนเทศเชิงรับ (passive) และเชิงรุก (proactive) การเผยแพร่สารสนเทศเชิงรับนั้นมุ่งเน้น การจัดบริการการเผยแพร่ดั้งเดิม คือ การเผยแพร่สารสนเทศให้แก่ผู้ใช้ตามที่ผู้ใช้ร้องขอ โดยอยู่ ในขอบเขตการจัดบริการของสถาบันบริการสารสนเทศ ในทางกลับกัน จากข้อจำกัดของบริการ เผยแพร่สารสนเทศเชิงรับ และจากสภาพปัจจุบันที่มีการเผยแพร่สารสนเทศและบริการต่างๆ อย่างกว้างขวางผ่านอินเทอร์เน็ต ทั้งที่เป็นบริการที่คิดและไม่คิดมูลค่า สถาบันบริการสารสนเทศ จำนวนมากจึงหันมาปรับปรุงบริการการเผยแพร่สารสนเทศให้อยู่ในเชิงรุก คือ มีการศึกษาและ รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้ใช้ เช่น ลักษณะการใช้สารสนเทศ ความสนใจเป็นต้น เพื่อใช้ในการคาดการณ์ ความต้องการของผู้ใช้และจัดบริการเผยแพร่สารสนเทศเชิงรับที่ผู้ใช้เป็นผู้ริเริ่มขอใช้บริการ เมื่อได้ รับคำร้องแล้ว จึงจัดบริการเผยแพร่สารสนเทศให้แก่ผู้รับตามกรอบหรือประเภทของบริการที่สถาบัน บริการสารสนเทศกำหนดไว้

บทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศในการเผยแพร่สารสนเทศ

ปัจจุบันการเผยแพร่สารสนเทศทำได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ยืดหยุ่นและประหยัด เนื่องจากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เปลี่ยนแปลงกระบวนการเผยแพร่สารสนเทศ ทั้งในระหว่างบุคคล ไปสู่กลุ่มผู้ใช้ หรือแก่สาธารณะโดยอินเทอร์เน็ตได้เข้ามามีบทบาทในการสื่อสาร ทั้งในระดับบุคคลกลุ่มบุคคล ภายในหน่วยงาน ระหว่างหน่วยงานโดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่

บริการที่สำคัญบนอินเทอร์เน็ตที่นำมาใช้ในการเผยแพร่สารสนเทศอย่างแพร่หลายนั้น คือ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นการสื่อสารระหว่างบุคคล ทำให้สามารถจัดส่งสารสนเทศในรูป อิเล็กทรอนิกส์ไปถึงผู้ใช้แต่ละคนได้อย่างสะดวก กลุ่มสนทนาทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นการสนทนา ร่วมกันในกลุ่มสมาชิกในหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งกระดานสนทนา (web board) เป็นกระดานสนทนาในหัวข้อ ใดหัวข้อหนึ่ง แต่เปิดกว้างให้กับสารธารณะชน และเวิลด์ไวด์เว็บ (World Wide Web) หรือ (web) ซึ่งเป็นการบริการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร หรือสารสนเทศทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในรูปแบบ ที่เรียกว่า ไฮเปอร์เท็กซท์ (hypertext) และจัดเป็นบริการสำคัญที่ใช้กันอย่างกว้างขวางที่สุด

ดังนั้น หากพิจารณาบทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีต่อการเผยแพร่สารสนเทศแล้ว อาจจำแนกบทบาทออกเป็น การเป็นช่องทางในการเผยแพร่สารสนเทศ และการขยายขอบเขตของ

ทรัพยากรสารสนเทศ จากเดิมที่อยู่ในรูปกระดาษ สื่อโสตทัศน์ประเภทต่างๆ ไปอยู่ในรูปอิเล็กทรอนิกส์หรือดิจิทัล

เครือข่ายคอมพิวเตอร์โดยเฉพาะอินเทอร์เน็ตหรือเวิลด์ไวด์เว็บเข้ามาเป็นช่องทางสำคัญในการเผยแพร่สารสนเทศอย่างกว้างขวาง ไม่ว่าจะเป็นการเผยแพร่สารสนเทศทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น มีการเปิดบริการให้ผู้ใช้ค้นแคตาล็อกของห้องสมุดผ่านเวิลด์ไวด์เว็บ ทำให้บุคคลทั่วไปสามารถค้นหาทรัพยากรสารสนเทศในสถาบันบริการสารสนเทศ โดยไม่ต้องเดินทางมาที่สถาบัน และเป็นบริการที่เผยแพร่ไปยังระดับภูมิภาคและสากลได้ตลอดเวลา หรือการเผยแพร่สารสนเทศทันสมัยในรูปจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ผ่านอินเทอร์เน็ตไปยังสมาชิกหรือผู้สนใจทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานอาจกล่าวได้ว่า เครือข่ายคอมพิวเตอร์โดยเฉพาะอินเทอร์เน็ตมีบทบาทสำคัญต่อการเผยแพร่สารสนเทศจนอาจจัดเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญของสถาบันบริการสารสนเทศในยุคปัจจุบัน

บริการเผยแพร่สารสนเทศในวงวิชาการจัดเป็นบริการสำคัญที่สถาบันบริการสารสนเทศต่าง ๆ จัดขึ้น เพื่อช่วยเผยแพร่สารสนเทศจากแหล่งต่างๆไปยังผู้ใช้ที่มีความต้องการสารสนเทศ เช่น นักเรียนนักศึกษาต้องทำรายงาน นักวิจัย นักวิชาการและคณาจารย์ต้องการติดตามสารสนเทศใหม่ ๆ ในหัวข้อเฉพาะตามความสนใจรูปแบบสิ่งพิมพ์ซึ่งเป็นผลจากการเผยแพร่สารสนเทศในวงวิชาการ ทั้งนี้อาจจำแนกประเภทของการเผยแพร่สารสนเทศในวงวิชาการตามเวลาในการตีพิมพ์และเผยแพร่และตามแหล่งที่มา ประเภทของการเผยแพร่สารสนเทศในวงวิชาการจำแนกตามเวลาในการตีพิมพ์และเผยแพร่

เป้าหมายของการส่งเสริมการใช้และเผยแพร่สารสนเทศ

สารสนเทศในยุคปัจจุบันมีมากมายหลายรูปแบบ บทบาทของสถาบันบริการสารสนเทศจึงเปลี่ยนไปตามยุคสมัย สถาบันบริการสารสนเทศในฐานะที่ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการเข้าถึงสารสนเทศที่ผู้ใช้ต้องการ จำเป็นต้องปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยการที่ผู้ปฏิบัติงานในสถาบันบริการสารสนเทศจำเป็นต้องเตรียมบุคลากรที่พร้อมให้บริการในการที่จะหาหนทางหรือวิธีการซึ่งจำเป็นทำให้ได้ทราบถึงพัฒนาการใหม่ๆ ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดจนผลิตภัณฑ์ด้านสารสนเทศล่าสุด เป้าหมายของการส่งเสริมการใช้และเผยแพร่สารสนเทศได้แก่

1. การให้การศึกษาผู้ใช้ มีความมุ่งหมายที่จะให้ผู้ใช้รู้จักและเข้าใจทรัพยากรสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศเครื่องมือช่วยการค้นคว้าและกลยุทธ์การค้นหาสารสนเทศ เพื่อให้ผู้ใช้มีความรู้ และความสามารถในการค้นหาสารสนเทศที่ต้องการ ผู้ใช้จำนวนมากมีความคุ้นเคยกับบริการและรูปแบบของสารสนเทศที่ตนเคยมีประสบการณ์ประกอบกับความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบและบริการใหม่ ๆ ซึ่งเกิดขึ้นทีหลัง

2. การเผยแพร่กิจกรรมบริการ สถาบันบริการสารสนเทศมักเผยแพร่กิจกรรมของหน่วยงานอยู่เสมอเพื่อให้ผู้ใช้ทราบขอบเขตของบริการและศักยภาพของหน่วยงานที่จะตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ เนื่องจากผู้ใช้จำนวนมากมีความสนใจที่จะได้สารสนเทศที่ต้องการก็ต่อเมื่อมีความจำเป็นจะต้องใช้สารสนเทศเพื่อประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง จึงเป็นการยากที่จะให้ผู้ใช้ทุกคนติดตามความเคลื่อนไหว หรือศึกษาขอบเขตความรับผิดชอบของสถาบันบริการสารสนเทศอยู่อย่างสม่ำเสมอด้วยเหตุนี้ จึงเป็นหน้าที่ของสถาบันบริการสารสนเทศที่จะต้องให้ข่าวสารการบริการและกิจกรรมของสถาบันแกผู้ใช้ที่อยู่ในเป้าหมาย ซึ่งอาจทำในรูปแบบต่าง ๆ ได้

3. การสร้างสัมพันธภาพที่ดี ในการวางแผนและดำเนินงานกิจกรรมในระบบบริการสารสนเทศนั้น จะพบได้ว่าผู้ใช้เป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่ง ในการกำหนดความต้องการและทิศทางการบริการโดยตรง โดยการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ดังนั้นการให้การติดต่อสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดระหว่างผู้ให้บริการ จะทำให้ผู้ให้บริการสามารถติดตามความเคลื่อนไหวที่เกี่ยวกับความสนใจของผู้ใช้ในการศึกษาค้นคว้า วิจัย ตลอดจนการพัฒนาวิชาการในสาขาต่างๆ โดยตรง จึงนับเป็นการเผยแพร่และส่งเสริมการใช้ที่สำคัญอีกทางหนึ่ง

4. การนำเสนอสารสนเทศและทรัพยากรสารสนเทศ เป็นการนำเสนอให้ผู้ใช้พบเห็นหรือสัมผัสได้ง่าย เป็นการเพิ่มโอกาสให้แก่ผู้ใช้สารสนเทศซึ่งอาจจะมีความสำคัญต่องานของเขาเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ยังเป็นการกระตุ้นความต้องการของผู้ใช้ด้วย

2.7 การสื่อสารเพื่อการบริการสารสนเทศ

บรรจง พลไชย (2554, น. 64-70) การสื่อสารเพื่อบริการสารสนเทศ หมายถึง ข้อมูล ข่าวสาร สัญลักษณ์ หรือสารจากผู้บริการสารสนเทศไปยังผู้ใช้บริการสารสนเทศโดยวิธีการพูด การแสดงท่าทาง การใช้สัญลักษณ์ หรือการเขียนเพื่อถ่ายทอดข่าวสาร ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ไปให้อีกฝ่ายหนึ่งได้เข้าใจซึ่งกันและกัน การสื่อสารเพื่อบริการสารสนเทศมี 2 รูปแบบ คือ การสื่อสารภายในและภายนอกสถาบันบริการสารสนเทศ โดยมีวัตถุประสงค์และความสำคัญเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ดี เกิดความรู้สึกพึงพอใจ เกิดความเชื่อถือ ศรัทธา ไว้ใจ ซึ่งนำไปสู่ความร่วมมือร่วมใจในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมาย เกิดความรู้สึกพึงพอใจ เชื่อถือ ศรัทธา ไว้ใจ ซึ่งนำไปสู่ความร่วมมือร่วมใจในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมาย เกิดความรู้สึกที่ดีและมุ่งรักษามิตรภาพที่ดีต่อกันระหว่างผู้ให้บริการสารสนเทศกับผู้ใช้บริการ โดยใช้สื่อบุคคล สื่อมวลชน สื่อพื้นบ้าน รูปภาพ หนังสือสื่อหนังสือพิมพ์ รวมทั้งภาษาที่ใช้ในการสื่อสารที่เป็นวัจนภาษาและอวัจนภาษา การสื่อสารของคู่สื่อสารในงานบริการสารสนเทศจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพหากคู่สื่อสารเข้าใจความหมาย ความสำคัญ วัตถุประสงค์ องค์ประกอบ สื่อ ช่องทางการใช้สื่อตลอดจนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสื่อสาร

ผ่องพรรณ ลวนานนท์ (2555, น. 16) กล่าวถึงการสื่อสารภายในหน่วยงานและภายนอกหน่วยงานให้บริการสารสนเทศว่า การสื่อสารภายในหน่วยงานให้บริการสารสนเทศมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของสมาชิกในหน่วยงาน เป็นการสื่อสารที่เกิดขึ้นทุกวันซึ่งอาจอยู่ในรูปของหนังสือเวียน บันทึก ประกาศ การประชุม ทำให้ได้รับทราบนโยบายแนวทางการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ก่อให้เกิดการปฏิบัติงานที่บรรลุเป้าหมายของหน่วยงาน ส่งผลให้ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจ ส่วนการสื่อสารภายนอกหน่วยงานให้บริการสารสนเทศเป็นประกาศเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงาน มีความสำคัญทำให้ผู้ปฏิบัติงานทราบความต้องการของชุมชน หน่วยงานอื่นหรือผู้ใช้บริการ ทำให้สามารถดำเนินนโยบายให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ

จันทิมา เขียวแก้ว และนฤมล รุจิพร (2550, น. 45) การบริการสารสนเทศผู้ให้บริการต้องพบปะติดต่อกับผู้ใช้บริการ ดังนั้นผู้ให้บริการสารสนเทศจึงต้องมีจิตวิทยาในการสื่อสารที่ดี มีทักษะการสื่อสารที่เหมาะสม ทั้งการพูด การแสดงออก การเขียน การฟัง การอ่าน เนื่องจากผู้ให้บริการสารสนเทศมีหน้าที่ในการตอบคำถาม ช่วยให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา และช่วยการค้นคว้า

การสื่อสารเพื่อการบริการสารสนเทศจึงมีความสำคัญด้วยเหตุผลหลัก 2 ประการ คือ

1. การสื่อสารเป็นเครื่องมือสำคัญในการถ่ายทอดความรู้ ข้อมูล ความรู้สึก ความคิด ความต้องการจากผู้ให้บริการสารสนเทศถึงผู้รับบริการ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ เกิดความพึงพอใจ เกิดความเชื่อถือศรัทธา ไว้ใจ ซึ่งนำไปสู่ความร่วมมือร่วมใจในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมาย

2. การสื่อสารเป็นสิ่งจำเป็นในการดำเนินชีวิตและการบริหารงานในหน่วยงานให้ประสบผลสำเร็จ หากไม่มีการสื่อสารก็จะไม่มีการกระทำใด ๆ เกิดขึ้นระหว่างผู้ให้บริการสารสนเทศกับผู้ใช้บริการ และหน่วยงานที่ให้บริการสารสนเทศกับชุมชน สถาบัน หรือหน่วยงานอื่น

วัตถุประสงค์หลักของการสื่อสารเพื่อบริการสารสนเทศ ได้แก่

1. เพื่อรับและส่งข้อมูลข่าวสารระหว่างผู้ให้บริการสารสนเทศกับผู้ใช้บริการ ก่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้อง

2. เพื่อให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างผู้ให้บริการสารสนเทศกับผู้ใช้บริการ

3. เพื่อรับส่งความรู้สึกที่ดีและมุ่งรักษามิตรภาพที่ดีต่อกันระหว่างผู้ให้บริการสารสนเทศกับผู้ใช้บริการ

4. เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ

การสื่อสารในการบริการสารสนเทศประกอบด้วยผู้ให้บริการสารสนเทศและผู้รับบริการสารสนเทศ ซึ่ง 2 กลุ่มนี้มีวัตถุประสงค์การสื่อสารที่แตกต่างกัน ดังนี้

1. ผู้ให้บริการสารสนเทศมีวัตถุประสงค์เพื่อแจ้งข้อมูลข่าวสารให้ผู้ใช้ทราบ สอนหรือให้ความรู้เรื่องราวที่เป็นวิชาการแก่ผู้มาใช้บริการ สร้างความพึงพอใจแก่ผู้ใช้บริการ โน้มน้าวใจผู้ใช้บริการให้ปฏิบัติตามข้อเสนอของผู้ให้บริการหรือหน่วยงานที่ให้บริการสารสนเทศ

2. ผู้ใช้บริการสารสนเทศมีวัตถุประสงค์ในการสื่อสารเพื่อต้องการทราบข้อมูลข่าวสาร แสวงหาความรู้เพิ่มเติม สร้างความพึงพอใจและความสบายใจให้แก่ตนเอง และใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจ

องค์ประกอบของการสื่อสารเพื่อบริการสารสนเทศ

ทิศนา แขมมณี (2545, น. 44) กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของการสื่อสารเพื่อบริการสารสนเทศว่า องค์ประกอบที่สำคัญของการสื่อความหมายมีองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. ผู้ส่งสาร หมายถึง ผู้ที่ส่งสารที่ต้องการให้ผู้อื่นรับทราบโดยทางวาจา ทางสัญญาณหรือทางท่าทาง

2. ผู้รับสาร หมายถึง ผู้ที่รับสารที่ผู้ส่งสารส่งมาให้ไม่ว่าจะเป็นไปโดยวาจา ทางสัญญาณหรือทางท่าทาง

3. สารหรือข่าวสาร หมายถึง เนื้อหาหรือเรื่องราวที่ผู้ส่งสารส่งไปให้ผู้รับสาร

4. สื่อ หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร เพื่อช่วยให้การส่งหรือรับสารเป็นไปอย่างสะดวกและชัดเจน

5. สภาพแวดล้อมภายนอกขณะสื่อความหมาย หมายถึง สภาพแวดล้อมรอบตัวของผู้ส่งและผู้รับสารขณะสื่อความหมายกันอยู่ เช่น เสียง แสง กลิ่น กิจกรรมต่าง ๆ เป็นต้น

6. สภาพแวดล้อมภายในขณะสื่อสารความหมาย หมายถึง สภาพแวดล้อมภายในตัวของผู้ส่งและผู้รับสารขณะสื่อความหมาย

ปัจจัยที่อิทธิพลต่อการสื่อสารเพื่อบริการสารสนเทศ

การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ มีผลสัมฤทธิ์ เกิดผลประโยชน์สูงสุด จึงควรมีความชัดเจนเพื่อให้ผู้รับสารสามารถนำผลการสื่อสารไปใช้ในการตัดสินใจหรือนำไปปฏิบัติได้ การสื่อสารเพื่อบริการสารสนเทศจะสัมฤทธิผลขึ้นอยู่กับปัจจัยต่อไปนี้

1. ปัจจัยด้านตัวบุคคล ทั้งผู้ให้บริการสารสนเทศและผู้รับบริการ ได้แก่ ความบกพร่องของอวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อสื่อสาร พูดไม่ชัด ไม่มีทักษะในการใช้ภาษา การใช้คำแสลง คำศัพท์เฉพาะอาชีพ อารมณ์ ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม เพศและอายุ

2. ปัจจัยด้านสารหรือข้อมูล ได้แก่ ข่าวสารถูกบิดเบือน ข้อมูลขาดการวิเคราะห์สังเคราะห์ทำให้ยากแก่การเข้าใจ ข่าวสารมีเนื้อหาสาระค่อนข้างยาก มีรายละเอียดมาก ซับซ้อม ยากต่อการทำความเข้าใจ ข้อมูลคลุมเครือ ขาดการลำดับเรื่องราวที่ดีพอ

3. ปัจจัยด้านช่องทางการสื่อสารและสื่อ ได้แก่ การใช้สื่อที่ขาดประสิทธิภาพหรือไม่มีความเหมาะสม

4. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม การสื่อสารจะราบรื่นและเกิดผลดีถ้าผู้ให้บริการสารสนเทศได้สื่อสารกับผู้ใช้บริการสารสนเทศในสภาพแวดล้อมที่เหมาะมา สิ่งแวดล้อมมีผลต่อการสื่อสารระหว่างผู้ให้บริการกับผู้รับบริการ ได้แก่ เวลา สถานที่ บุคคล สื่อต่าง ๆ

แนวทางการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในการให้บริการสารสนเทศต้องคำนึงถึงหลักการติดต่อสื่อสารให้มีประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อให้ข่าวสารส่งไปยังผู้รับสารบรรลุวัตถุประสงค์ มีดังนี้

1. ผู้ให้บริการสารสนเทศต้องเข้าใจจุดมุ่งหมายของการส่งข่าวสารและเข้าใจเนื้อหาข่าวสารที่ต้องการส่งไปยังผู้ใช้บริการอย่างแจ่มแจ้ง

2. เนื้อหาของข่าวสารต้องมีความถูกต้อง ตรงตามข้อเท็จจริง มีความชัดเจน และเหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้รับบริการ

3. วิธีการติดต่อสื่อสาร ต้องเป็นรูปแบบและวิธีการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ สามารถกระจายข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว ข้อมูลข่าวสารถึงผู้รับบริการได้ทันเหตุการณ์ รวมทั้งเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด

4. ต้องติดต่อสื่อสารที่เหมาะสมกับจังหวะและเวลา โดยผู้ให้บริการสารสนเทศส่งข่าวสารไปยังผู้ใช้บริการที่เหมาะสม ยกตัวอย่างเช่น หากเป็นสารสนเทศที่มีคุณภาพหรือหากส่งข่าวสารไปยังผู้ใช้บริการล่าช้าอาจทำให้ข่าวสารนั้นลดคุณค่าลงได้

5. ต้องใช้ข้อความ ประโยค สำนวนและคำที่เข้าใจง่าย สุภาพ สะกดคำ เรียบเรียงประโยคถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ พูดด้วยน้ำเสียงชวนฟัง ดังพอเหมาะสม ออกเสียงควบกล้ำชัดเจน เร้าความสนใจ เหมาะสมกับสถานภาพทางสังคมของผู้ให้บริการสารสนเทศและผู้ใช้บริการ

6. ความต่อเนื่องและสม่ำเสมอ การสื่อสารที่ต่อเนื่องสม่ำเสมอช่วยรักษาและกระชับสัมพันธภาพระหว่าง ผู้ให้บริการสารสนเทศกับผู้ใช้บริการ

7. ความเหมาะสมในการใช้สื่อ ต้องพิจารณาสิ่งแวดล้อมหลายด้าน เช่น เลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับเรื่องราว สถานการณ์ บุคคล ต้องการสื่อสารกับคนกลุ่มใด ด้วยวัตถุประสงค์อะไร ในสิ่งแวดล้อมอย่างไร

8. รู้จักใช้กลวิธีในการสื่อสาร เช่น รู้จักใช้คำพูด สีหน้า ท่าทาง หรือน้ำเสียงประกอบการพูด

บทที่ 3
วิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง "แนวทางการส่งเสริมการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์"ใช้ระเบียบวิธีวิจัย (Methodology) ด้วยกระบวนการวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประกอบด้วยการเก็บข้อมูลผู้ใช้บริการสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ การวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการศึกษาและค้นคว้าจากเอกสารทางวิชาการ ตำรา ตลอดจนผลงานวิจัยประเภทต่าง ๆ รวมทั้งข้อมูลจากการค้นคว้าทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือข้อมูลที่ได้จากเว็บไซต์ ดังนี้

3.1 ขอบเขตของการดำเนินการศึกษา

3.1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์ โดยศึกษาสภาพการณ์/ความคาดหวัง/ความต้องการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์ของผู้ใช้บริการกลุ่มต่าง ๆ (สมาชิกรัฐสภา/บุคคลในวงงานนิติบัญญัติ และประชาชนทั่วไป) มุ่งศึกษาการส่งเสริมการใช้แหล่งสารสนเทศรูปออนไลน์ รูปแบบใหม่ ๆ ของห้องสมุด แหล่งสารสนเทศที่มีให้บริการในปัจจุบันที่มีส่วนช่วยส่งเสริมให้ผู้ใช้บริการเข้าถึงสารสนเทศได้สะดวกรวดเร็วและมีความน่าสนใจ มีการใช้สารสนเทศมากขึ้น รวมถึงศึกษาหาแนวทางการส่งเสริมการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์

3.1.2 ประชากรในการศึกษา

(ก) ผู้ใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ

(ข) ห้องสมุด แหล่งสารสนเทศหน่วยงานต่าง ๆ ที่ให้บริการออนไลน์ในรูปแบบใหม่ ๆ

3.1.3 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

(ก) ผู้ใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ จำนวน 35 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) บุคคลในวงงานรัฐสภา จำนวน 8 คน 2) ผู้บริหาร บุคลากรสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จำนวน 13 คน และ 3) ผู้ใช้ทั่วไป (อาทิ ประชาชน นักเรียน นักศึกษา) จำนวน 14 คน

(ข) ตัวแทนห้องสมุด แหล่งสารสนเทศหน่วยงานต่าง ๆ ที่ให้บริการออนไลน์ในรูปแบบใหม่ ๆ แตกต่างไปจากที่คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติให้บริการในปัจจุบัน 3 แห่ง

3.1.4 ระยะเวลาในการศึกษา

ศึกษาและเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนตุลาคม 2564 – กุมภาพันธ์ 2565

3.2 วิธีดำเนินการศึกษา

3.2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

3.2.2 ศึกษาสภาพการณ์/ความคาดหวัง/ความต้องการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์ของผู้ใช้บริการกลุ่มต่าง ๆ (บุคคลในวงงานรัฐสภา/ผู้บริหาร บุคลากรสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาและผู้ใช้ทั่วไป)

3.2.3 ศึกษาการส่งเสริมการใช้แหล่งสารสนเทศรูปออนไลน์ รูปแบบใหม่ ๆ ของห้องสมุดแหล่งสารสนเทศที่มีให้บริการในปัจจุบันที่มีส่วนช่วยส่งเสริมให้ผู้ใช้บริการเข้าถึงสารสนเทศได้สะดวกรวดเร็วและมีความน่าสนใจ ส่งผลต่อการใช้สารสนเทศมากขึ้น

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

3.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

(ก) การศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

(ข) แบบสอบถามศึกษาสภาพการณ์/ความคาดหวัง/ความต้องการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ ในรูปแบบออนไลน์ของผู้ใช้บริการ

(ค) ศึกษาวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) โดยการศึกษาและค้นคว้าจากเอกสารทางวิชาการ ตำรา ตลอดจนผลงานวิจัยประเภทต่าง ๆ

3.3.2 การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

(ก) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารแนวคิดทฤษฎี วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

(ข) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

(ค) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการวิเคราะห์เอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือข้อมูลที่ได้จากเว็บไซต์

3.4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการวิเคราะห์เอกสาร แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ วิเคราะห์ สรุปผลการศึกษาเพื่อให้ได้แนวทางการส่งเสริมการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์

3.5. การสรุปและนำเสนอผลการศึกษา

3.5.1 การสรุปผลการศึกษาเพื่อนำไปสู่การตอบคำถามการวิจัย

3.5.2 การนำเสนอผลการศึกษาด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

บทที่ 4
ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง "แนวทางการส่งเสริมการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์" มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการณ์/ความคาดหวัง/ความต้องการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์ของผู้ใช้บริการกลุ่มต่าง ๆ (บุคคลในวงงานรัฐสภา/ผู้บริหาร บุคลากรสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาและผู้ใช้ทั่วไป) 2) เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์ และ 3) เพื่อเสนอแนะการส่งเสริมการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการวิเคราะห์เอกสาร ใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ วิเคราะห์ สรุปผลการศึกษาเพื่อให้ได้แนวทางการส่งเสริมการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์

การเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ใช้สอบถามผู้ที่เคยใช้บริการคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ ประกอบด้วย 1) บุคคลในวงงานรัฐสภา 2) ผู้บริหาร บุคลากรสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และ 3) ผู้ใช้ทั่วไป โดยผู้ศึกษานำเสนอผลการศึกษา โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ

ตอนที่ 2 ความคาดหวัง/ความต้องการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของผู้ใช้บริการ

ตอนที่ 4 การส่งเสริมการใช้แหล่งสารสนเทศรูปออนไลน์ รูปแบบใหม่ ๆ ของห้องสมุดแหล่งสารสนเทศ

ตอนที่ 1 สภาพการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ

4.1 สภาพการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ

4.1.1 ประเภทผู้ใช้บริการคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ

ผู้ใช้บริการคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติที่ตอบแบบสอบถามมีจำนวนทั้งสิ้น 35 คน จำแนกผู้ใช้เป็น 3 ประเภท ได้แก่

ประเภทที่ 1 บุคคลในวงงานรัฐสภา มีจำนวน 8 คน ประกอบด้วย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 2 คน, ผู้ชำนาญการประจำตัวสมาชิกรัฐสภา จำนวน 1 คน, กรรมาธิการ จำนวน 1 คน, ที่ปรึกษา ฯ คณะกรรมาธิการ จำนวน 1 คน, เลขานุการกรรมาธิการ จำนวน 1 คน, ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัวสมาชิกรัฐสภา จำนวน 1 คน และสื่อมวลชนประจำรัฐสภา จำนวน 1 คน

ประเภทที่ 2 ผู้บริหาร บุคลากรสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา มีจำนวน 13 คน ประกอบด้วย ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 7 คน, ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จำนวน 5 คน และพนักงานจ้างเหมา สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา จำนวน 1 คน

ประเภทที่ 3 ผู้ใช้ทั่วไป จำนวน 14 คน ประกอบด้วย นักเรียน นิสิต นักศึกษา จำนวน 2 คน, ที่ปรึกษาประเมินมาตรฐาน CoreTrustSeal จำนวน 1 คน และประชาชน จำนวน 11 คน

4.1.2 ตำแหน่ง/ระดับของผู้ใช้บริการคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ

ระดับ/ตำแหน่ง	จำนวน (คน)
รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	1
ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ อำนวยการระดับสูง	1
นิติกรเชี่ยวชาญ	1
นักวิชาการช่างศิลป์เชี่ยวชาญ	1
เจ้าหน้าที่อาวุโส	1
นิติกรชำนาญการพิเศษ	1
วิทยากรชำนาญการพิเศษ	3
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน	2
ผู้ช่วย ส.ส.	1
นักวิชาการประจำคณะกรรมาธิการการพลังงาน	1
ผู้ชำนาญการประจำตัวสมาชิกรัฐสภา	1
ผู้สื่อข่าวประจำรัฐสภา	1
พนักงานจ้างเหมา	1
พนักงานบริษัทเอกชน	1
พนักงานมหาวิทยาลัย	1
บรรณารักษ์	1
วิชาชีพอิสระ	1

ระดับ/ตำแหน่ง	จำนวน (คน)
อาจารย์พิเศษ	1
นักศึกษาระดับปริญญาตรี	1
เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ	1

ตารางที่ 1 แสดงตำแหน่ง/ระดับของผู้ใช้บริการคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ

4.1.3 วัตถุประสงค์การใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ

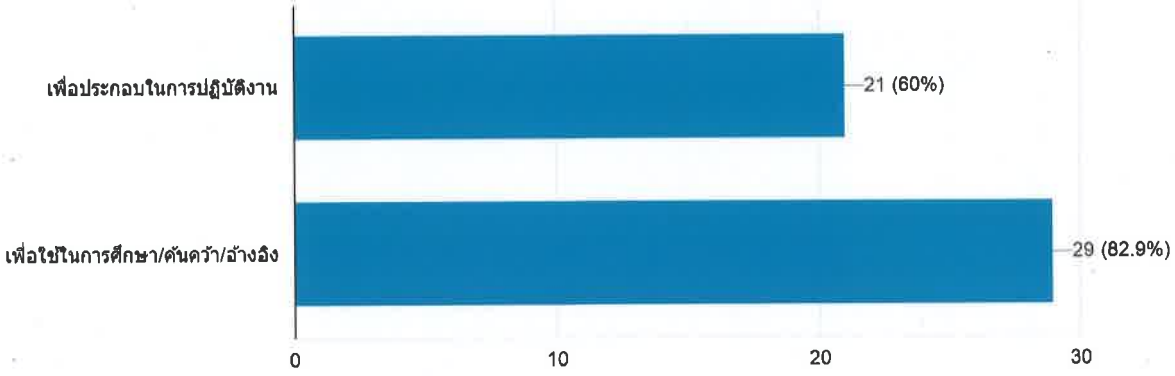

ภาพที่ 2 แสดงวัตถุประสงค์การใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ

จากแผนภาพพบว่า ผู้ใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติมีวัตถุประสงค์ในการใช้คลังสารสนเทศดังนี้ ผู้ใช้จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 82.9 ใช้ในการศึกษา/ค้นคว้า/อ้างอิง และ ผู้ใช้จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 60 ใช้เพื่อประกอบในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ผู้ใช้ จำนวน 14 คน มีวัตถุประสงค์การใช้เฉพาะเพื่อการศึกษา/ค้นคว้า/อ้างอิง ผู้ใช้จำนวน 6 คน ใช้เฉพาะเพื่อประกอบในการปฏิบัติงาน และผู้ใช้จำนวน 15 คน ใช้ทั้งเพื่อประกอบในการปฏิบัติงานและเพื่อการศึกษา/ค้นคว้า/อ้างอิง

4.1.4 ช่องทางที่ผู้ใช้บริการเข้าถึงคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ

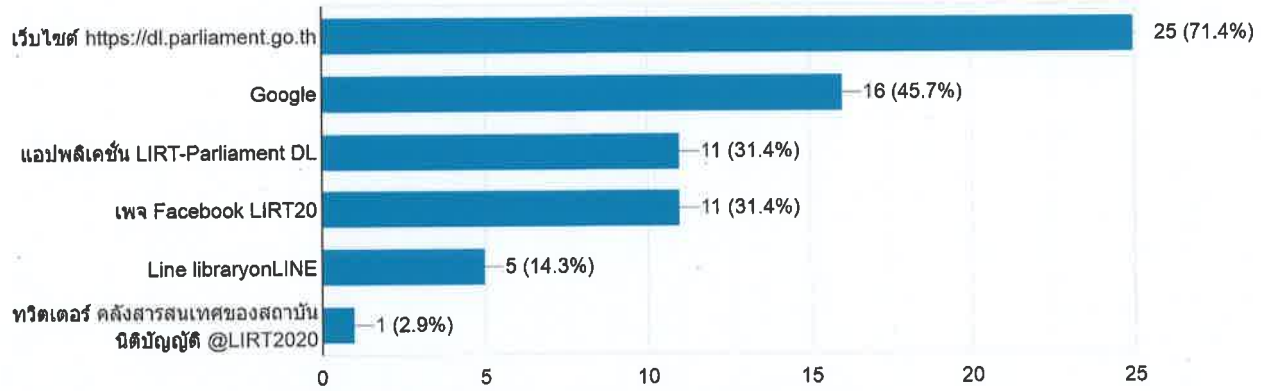

ภาพที่ 3 แสดงช่องทางที่ผู้ใช้บริการเข้าถึงคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ

จากแผนภาพพบว่า ผู้ใช้บริการมีการเข้าถึงคลังสารสนเทศจากเว็บไซต์ https://dl.parliament.go.th ร้อยละ 71.4 จาก Google ร้อยละ 45.7 จากแอปพลิเคชั่น LIRT-Parliament DL เท่ากับจากเพจ Facebook LIRT20 ร้อยละ 31.4 จาก Line LibraryonLINE ร้อยละ 14.3 และจากทวิตเตอร์คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ @LIRT2020 ร้อยละ 2.9 โดยผู้ใช้บริการเข้าถึงคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติจากช่องทางต่าง ๆ ทั้งแบบหลายช่องทางและแบบเฉพาะเจาะจงเพียงช่องทางเดียว จำแนกได้ดังนี้

- มีผู้ใช้บริการจำนวน 2 คน เข้าถึงคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติจากเว็บไซต์ https://dl.parliament.go.th, Google, แอปพลิเคชั่น LIRT-Parliament DL และเพจ Facebook LIRT20

- มีผู้ใช้บริการจำนวน 1 คน เข้าถึงคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติจากเว็บไซต์ https://dl.parliament.go.th, Google, เพจ Facebook LIRT20 และ Line libraryonLINE

- มีผู้ใช้บริการจำนวน 1 คน เข้าถึงคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติจากเว็บไซต์ https://dl.parliament.go.th , แอปพลิเคชั่น LIRT-Parliament DL, เพจ Facebook LIRT20 และ Line libraryonLINE

- มีผู้ใช้บริการจำนวน 1 คน เข้าถึงคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติจากเว็บไซต์ https://dl.parliament.go.th, Google และแอปพลิเคชั่น LIRT-Parliament DL

- มีผู้ใช้บริการจำนวน 1 คน เข้าถึงคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติจากเว็บไซต์ https://dl.parliament.go.th, Google, Line LibraryonLINE

- มีผู้ใช้บริการจำนวน 1 คน เข้าถึงคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติจากเว็บไซต์ https://dl.parliament.go.th, Google และทวิตเตอร์คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ @LIRT2020

- มีผู้ใช้บริการจำนวน 2 คน เข้าถึงคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติจากเว็บไซต์ https://dl.parliament.go.th, แอปพลิเคชั่น LIRT-Parliament DL และ เพจ Facebook LIRT20

- มีผู้ใช้บริการจำนวน 1 คน เข้าถึงคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติจากแอปพลิเคชัน LIRT-Parliament DL, เพจ Facebook LIRT20 และ Line LibraryonLINE

- มีผู้ใช้บริการจำนวน 6 คนเข้าถึงคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติจาก เว็บไซต์ https://dl.parliament.go.th และGoogle

- มีผู้ใช้บริการจำนวน 2 คนเข้าถึงคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติจาก เว็บไซต์ https://dl.parliament.go.th และแอปพลิเคชั่น LIRT-Parliament DL

- มีผู้ใช้บริการจำนวน 7 คน เข้าถึงคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติจาก เว็บไซต์ https://dl.parliament.go.th อย่างเดียว

- มีผู้ใช้บริการจำนวน 3 คน เข้าถึงคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติจาก Google อย่างเดียว

- มีผู้ใช้บริการจำนวน 1 คน เข้าถึงคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติจาก แอปพลิเคชัน LIRT-Parliament DL อย่างเดียว

- มีผู้ใช้บริการจำนวน 4 คน เข้าถึงคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติจาก เพจ Facebook LIRT20 อย่างเดียว

- มีผู้ใช้บริการจำนวน 1 คน เข้าถึงคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติจาก Line LibraryonLINE อย่างเดียว

4.1.5 เครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ผู้ใช้บริการใช้ในการเข้าถึง content/สารสนเทศ

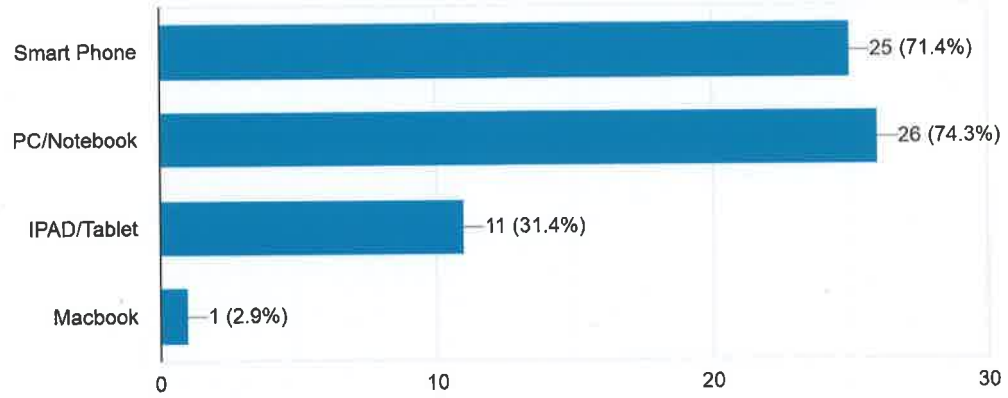

ภาพที่ 4 แสดงเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการเข้าถึง content/สารสนเทศ

จากแผนภาพพบว่า ผู้ใช้บริการเข้าถึง content/สารสนเทศ โดยใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ PC/Notebook มากที่สุด จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 74.3 รองลงมาใช้ Smart Phone จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 71.4 ใช้ IPAD/Tablet จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 31.4 และใช้ Macbook จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 โดยผู้ใช้บริการมีการใช้ดังนี้

ใช้ทั้ง Smart Phone PC/Notebook และ IPAD/Tablet จำนวน 7 คน ใช้ทั้ง Smart Phone PC/Notebook จำนวน 11 คน ใช้ทั้ง Smart Phone IPAD/Tablet จำนวน 1 คน ใช้ทั้ง Smart Phone และMacbook จำนวน 1 คน ใช้ทั้ง PC/Notebook และIPAD/Tablet จำนวน 1 คน ใช้ Smart Phone จำนวน 5 คน ใช้ PC/Notebook จำนวน 7 คน ใช้ IPAD/Tablet จำนวน 2 คน

4.1.6 ลักษณะการใช้บริการคลังสารสนเทศ

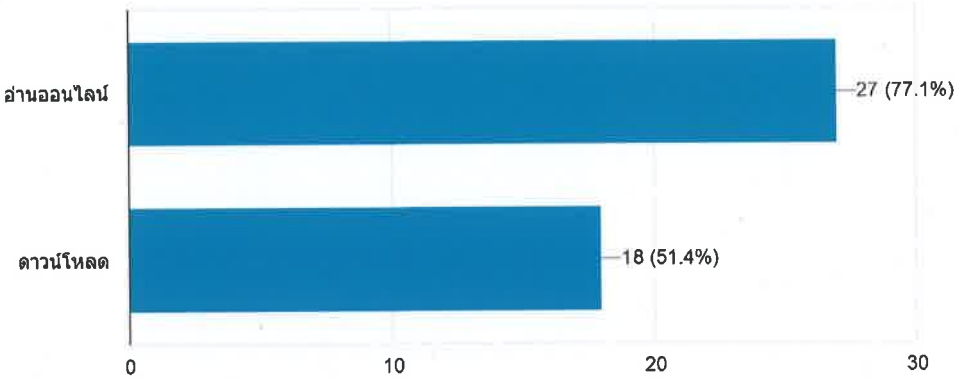

ภาพที่ 5 แสดงลักษณะการใช้บริการคลังสารสนเทศ

จากแผนภาพพบว่า ผู้ใช้บริการสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ 27 คน คิดเป็นร้อยละ 77.1 ใช้บริการอ่านออนไลน์ ผู้ใช้จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 51.4 ใช้บริการดาวน์โหลด โดยจำแนกลักษณะการใช้บริการออกเป็นอ่านออนไลน์อย่างเดียว จำนวน 17 คน ดาวน์โหลดอย่างเดียว จำนวน 8 คน และทั้งอ่านออนไลน์และดาวน์โหลด จำนวน 10 คน

4.1.7 ความถี่ในการเข้ามาใช้บริการคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติโดยประมาณ

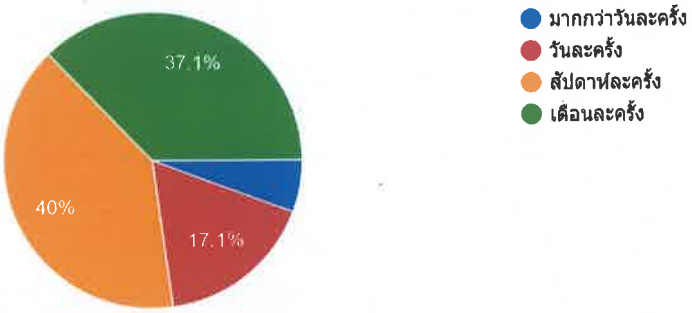

ภาพที่ 6 แสดงความถี่ในการเข้ามาใช้บริการคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ

จากแผนภาพพบว่า มีผู้เข้ามาใช้บริการคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติโดยประมาณสัปดาห์ละครั้งมากที่สุด จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 40 รองลงมาใช้บริการเดือนละครั้ง จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 37.1 ใช้บริการวันละครั้ง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 17.1 และใช้มากกว่าวันละครั้ง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7

4.1.8 สภาพปัญหา/อุปสรรคระหว่างใช้บริการ : ด้านอุปกรณ์ เครื่องมืออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงสารสนเทศ

จากการสำรวจสภาพปัญหา/อุปสรรคระหว่างใช้บริการ : ด้านอุปกรณ์ เครื่องมืออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงสารสนเทศ พบว่า ผู้ใช้ประสบปัญหาอินเทอร์เน็ตช้า ดาวน์โหลดช้า และไฟล์ขนาดใหญ่ไม่สามารถดาวน์โหลดได้ รอนาน ระบบอินเทอร์เน็ตไร้สาย (wifi) ของสำนักงานเลขาธิการ

สภาผู้แทนราษฎรไม่ค่อยเสถียรทำให้บางครั้งขาดการเชื่อมต่อ หรือต้องดาวน์โหลดเอกสารใหม่ เว็บไซต์ล่ม อินเตอร์เน็ตไม่เสถียร การโหลดไฟล์ขนาดใหญ่ติดขัด อุปกรณ์ PC ที่ห้องสมุดมีไม่เพียงพอต่อการใช้งาน อุปกรณ์ที่ใช้อยู่เก่าเข้าถึงสารสนเทศได้ช้า ขั้นตอนการค้นหามีหลายขั้นตอน อาจต้องทำคู่มือช่วยค้นการเริ่มค้นหาหากไม่เคยเข้าใช้จะค้นหายาก

4.1.9 สภาพปัญหา/อุปสรรคระหว่างใช้บริการ : ด้านการบริการสารสนเทศ

จากการสำรวจสภาพปัญหา/อุปสรรคระหว่างใช้บริการ : ด้านการบริการสารสนเทศ พบว่าผู้ใช้บริการพบสภาพปัญหา/อุปสรรคระหว่างใช้บริการ : ด้านการบริการสารสนเทศ ใช้เวลาในการค้นหาข้อมูลที่ต้องการ การเข้าถึง ซับซ้อน การให้ความเข้าใจในระบบการใช้งาน บางครั้งดาวน์โหลดเอกสารบางรายการไม่ได้ ไฟล์เอกสารบางรายการสืบค้นแล้วไม่แสดงรายการไม่สามารถดาวน์โหลดใช้งานได้ ข้อมูลควรมีการอัพเดตอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทันสมัย

ตอนที่ 2 ความคาดหวัง/ความต้องการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์

4.2 ความคาดหวัง/ความต้องการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์

ผู้ใช้บริการที่มีความคาดหวัง/ความต้องการ content/เนื้อหา ด้าน/เรื่อง ต่าง ๆ ดังนี้

ข้อมูลเกี่ยวกับการพิจารณาร่างกฎหมาย/การวิเคราะห์กฎหมาย กฎหมาย การเมือง เศรษฐกิจ ด้านงบประมาณ บทความวิชาการ/วิจัย เอกสารวิจัย ประเด็นข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวงงานสภา content ที่ตรงกับประเด็นร้อนในสังคม ข้อกฎหมายที่ใช้บังคับในประเด็นที่กำลังเป็นจุดสนใจของสังคม ประเด็นการเมืองที่กำลังเป็นกระแส เอกสารประกอบการพิจารณา, รายงานการประชุม, กฎหมายที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ตลอดจนข้อมูลด้านอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากงานนิติบัญญัติ ระบบงานรัฐสภา

เพิ่มการจัดหมวดหมู่ความรู้แบ่งเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อความรวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูล เพิ่มความเชื่อมโยงเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยให้ผู้ใช้เข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและรวดเร็วโดยนำเสนอข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน เนื้อหาที่เป็นบุคลิกภาพที่ชัดเจนของความเป็นคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในเชิงข้อมูลลึก มี position ที่ชัดเจนของข้อมูล ยิ่งข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์ของรัฐสภาไทย และรัฐสภาประเทศต่าง ๆ

4.2.1 ความคาดหวัง/ความต้องการ รูปแบบการนำเสนอเพิ่มเติมของผู้ใช้บริการ

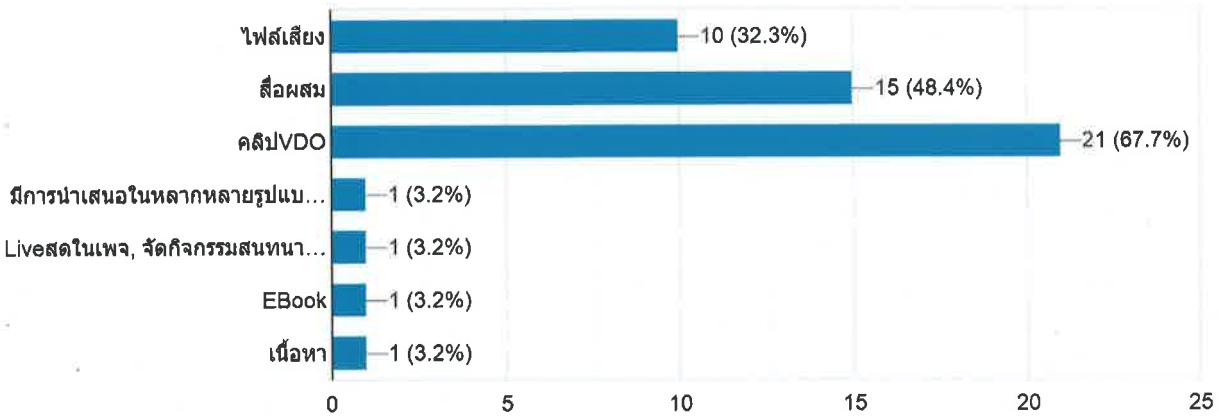

ภาพที่ 7 แสดงความคาดหวัง/ความต้องการ รูปแบบการนำเสนอเพิ่มเติมของผู้ใช้บริการ

จากแผนภาพพบว่า ผู้ใช้บริการจำนวน 21 คน ต้องการให้มีการนำเสนอเพิ่มเติมในรูปแบบคลิป VDO มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 67.7 รองลงมาผู้ใช้จำนวน 15 คน ต้องการสื่อผสม คิดเป็นร้อยละ 48.4 ผู้ใช้จำนวน 10 คน ต้องการไฟล์เสียง คิดเป็นร้อยละ 32.3 นอกจากนี้มีความต้องการ ได้แก่ ให้นำเสนอในหลายรูปแบบ Live สด จัดกิจกรรมเสวนาในเพจเฟซบุ๊ก จัดทำเป็นe-Book และนำเสนอเนื้อหา รูปแบบละ 1 คน

โดยผู้มีใช้จำนวน 5 คน ต้องการไฟล์เสียง สื่อผสมและคลิป VDO ผู้ใช้จำนวน 4 คน ต้องการไฟล์เสียงและคลิปVDO ผู้ใช้จำนวน 5 คน ต้องการสื่อผสมและคลิปVDO ผู้ใช้จำนวน 1 คน ต้องการไฟล์เสียง ผู้ใช้จำนวน 5 คน ต้องการสื่อผสม และผู้ใช้จำนวน 7 คน ต้องการคลิป VDO ผู้ใช้จำนวน 4 คนไม่ได้ระบุความต้องการ

ผู้ใช้บริการระบุความต้องการอื่น ๆ โดยแนะนำให้มีการขอให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรช่วยโปรโมทช่วยดึงดูดความสนใจของประชาชน จัดกิจกรรมสนทนากับผู้ใช้แลกเปลี่ยนประเด็นการเมืองที่กำลังเป็นกระแสและสอดแทรกตัวกฎหมายให้ความรู้กับประชาชน นอกจากนี้ผู้ใช้บริการอยากให้เสนอในรูปแบบ text file ที่สามารถคัดลอกข้อความได้, ย่อหรือสรุปเนื้อหาเพื่อให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น ทั้งนี้ผู้ใช้บริการอยากให้มีการนำเสนอในหลากหลายรูปแบบมากขึ้นให้เหมาะสมกับเนื้อหา, ประเภทของ content เป็นสื่อผสม ทุกสื่อ เพื่อเข้าถึงได้ทุกเพศ ทุกวัย โดยใช้ content เดียวกันแต่นำเสนอต่างกันได้

4.2.2 ความคาดหวัง/ความต้องการ ในการเพิ่มช่องทางการนำเสนอ

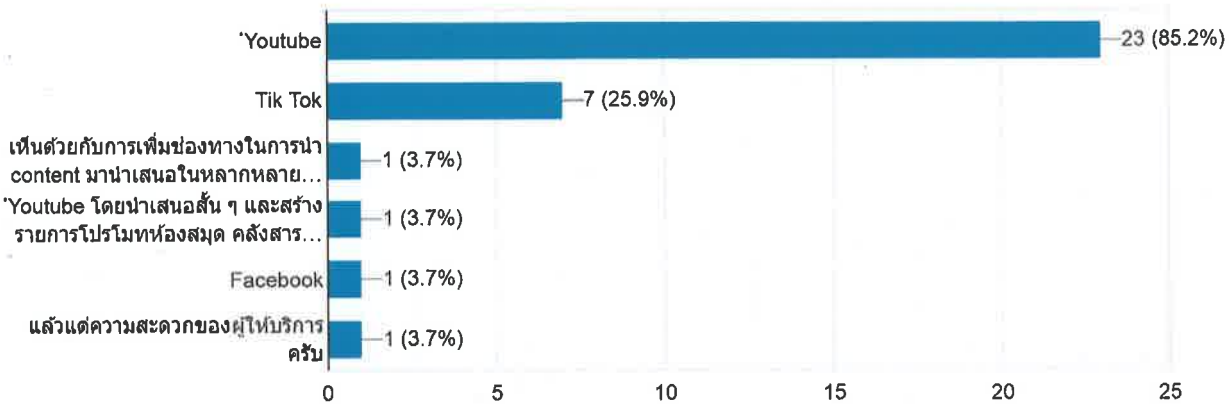

ภาพที่ 8 แสดงความคาดหวัง/ความต้องการ ในการเพิ่มช่องทางการนำเสนอ

จากแผนภาพ พบว่า ผู้ใช้บริการส่วนมาก จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 85.2 มีความคาดหวัง/ความต้องการให้เพิ่มช่องทางการนำเสนอแฟลตฟอร์ม YouTube รองลงมาผู้ใช้บริการจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 25.9 ต้องการให้เพิ่มในแพลตฟอร์ม TikTok ผู้ใช้บริการจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.7 เห็นด้วยกับการเพิ่มช่องทางในการนำ content มานำเสนอในหลากหลาย platform แต่ทั้งนี้ให้รักษาความเป็นคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติที่มีความน่าเชื่อถือ ตรวจสอบได้ มีแหล่งข้อมูลอ้างอิงชัดเจน ผู้ใช้บริการจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.7 ต้องการให้นำเสนอผ่าน YouTube โดยนำเสนอสั้น ๆ และสร้างรายการโปรโมทห้องสมุด คลังสารสนเทศ ผู้ใช้บริการจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.7 ต้องการให้นำเสนอผ่าน facebook และผู้ใช้บริการจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.7 แสดงความเห็นว่าแล้วแต่ความสะดวกในการให้บริการ

มีผู้ใช้ จำนวน 6 คน ต้องการให้เพิ่มช่องทางผ่าน YouTube และ TikTok ผู้ใช้จำนวน 1 คน ต้องการให้เพิ่มช่องทางผ่าน YouTube และ Facebook ผู้ใช้จำนวน 17 คน ต้องการให้เพิ่มช่องทางเฉพาะ YouTube และผู้ใช้จำนวน 1 คน ต้องการให้เพิ่มเฉพาะ TikTok มีความเห็นว่าในปัจจุบันนี้เป็นแพลตฟอร์มที่มีแอคเคาท์จำนวนมาก อาจทำให้เห็น content ของคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติมากขึ้น

4.2.3 ความคาดหวัง/ความต้องการต่อคุณภาพของสารสนเทศ

(ก) ความคาดหวัง/ความต้องการในด้านความถูกต้อง ความครบถ้วนของข้อมูล/สารสนเทศของผู้ใช้บริการคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ

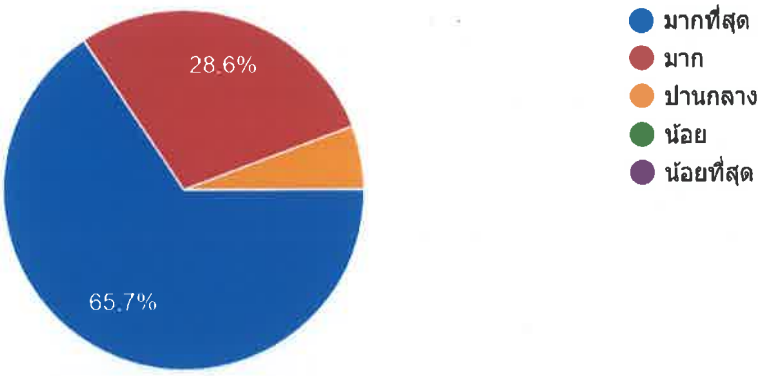

ภาพที่ 9 แสดงความคาดหวัง/ความต้องการในด้านความถูกต้อง ความครบถ้วนของข้อมูล/สารสนเทศของผู้ใช้บริการคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ

จากแผนภาพพบว่า ผู้ใช้มีความคาดหวัง/ความต้องการในด้านความถูกต้อง ความครบถ้วนของข้อมูล/สารสนเทศในระดับมากที่สุด จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 65.7 รองลงมาระดับมาก จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 และระดับปานกลาง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7

(ข) ความคาดหวัง/ความต้องการในด้านความทันสมัยของข้อมูล/สารสนเทศของผู้ใช้บริการคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ

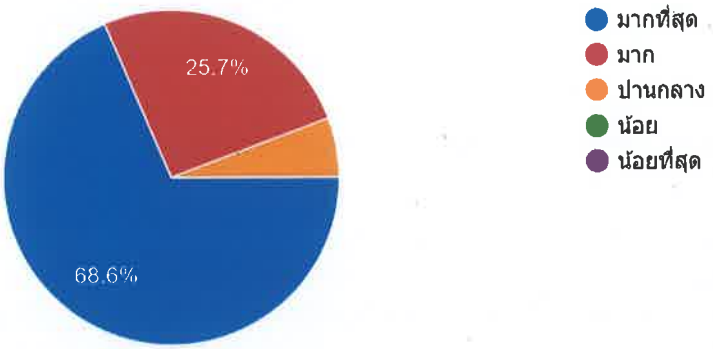

ภาพที่ 10 แสดงความคาดหวัง/ความต้องการในด้านความทันสมัยของข้อมูล/สารสนเทศของผู้ใช้บริการคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ

จากแผนภาพพบว่า ผู้ใช้มีความคาดหวัง/ความต้องการในด้านความทันสมัยของข้อมูล/สารสนเทศในระดับมากที่สุด จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 68.6 รองลงมาระดับมาก จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 25.7 และระดับปานกลาง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7

(ค) ความคาดหวัง/ความต้องการในด้านความตรงเวลา (ตามที่ต้องการ) ของข้อมูล/สารสนเทศของผู้ใช้บริการคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ

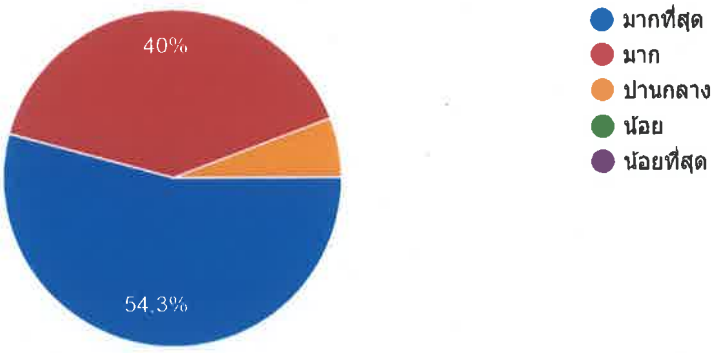

ภาพที่ 11 แสดงความคาดหวัง/ความต้องการในด้านความตรงเวลา (ตามที่ต้องการ) ของข้อมูล/สารสนเทศของผู้ใช้บริการคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ

จากแผนภาพพบว่า ผู้ใช้มีความคาดหวัง/ความต้องการในด้านความตรงเวลา (ตามที่ต้องการ) ของข้อมูล/สารสนเทศในระดับมากที่สุด จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 54.3 รองลงมาระดับมาก จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 40 และระดับปานกลาง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7

(ง) ความคาดหวัง/ความต้องการในด้านความต่อเนื่อง/สม่ำเสมอ/การ update ของข้อมูล/สารสนเทศของผู้ใช้บริการคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ

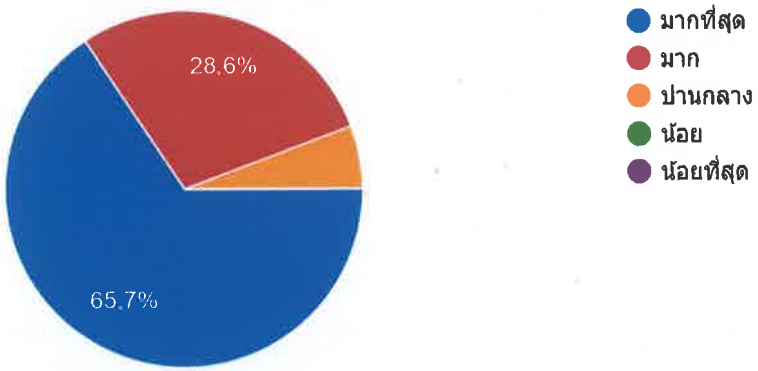

ภาพที่ 12 แสดงความคาดหวัง/ความต้องการในด้านความต่อเนื่อง/สม่ำเสมอ/การ update ของข้อมูล/สารสนเทศของผู้ใช้บริการคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ

จากแผนภาพพบว่า ผู้ใช้มีความคาดหวัง/ความต้องการในด้านความต่อเนื่อง/สม่ำเสมอ/การ update ของข้อมูล/สารสนเทศในระดับมากที่สุด จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 65.7 รองลงมาระดับมาก จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 และระดับปานกลาง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของผู้ใช้บริการ

4.3 ข้อเสนอแนะของผู้ใช้บริการ

จากการสำรวจผู้ใช้บริการคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ให้มีการนำเสนอ content ที่ตรงกับประเด็นร้อนในสังคม แนะนำให้มีบริการที่สามารถคัดลอกเนื้อหาในไฟล์ pdf ได้ ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรู้เป็นวงกว้างมากขึ้น ต้องการให้นำกฎหมายสำคัญ ๆ ก่อนที่จะมีการประชุมสภา เอาเนื้อหาร่างกฎหมายลงระบบก่อน เพื่อที่จะได้ศึกษากฎหมายแต่ละฉบับก่อน ในส่วนที่มีการเปรียบเทียบดีอยู่แล้ว ควรมีการประชาสัมพันธ์ช่องทางการนำเสนอและวิธีสืบค้นข้อมูลมากขึ้น ควรมีช่องให้ค้นหา แล้วพิมพ์คำที่จะค้นหา จะได้เข้าถึงง่ายๆ ปรับปรุงระบบการให้ความรู้ให้เข้าใจยิ่งขึ้น ควรที่จะปรับให้สามารถ Download เอกสารได้ง่าย และเพิ่มช่องทางการเข้าถึงผ่านเพจของห้องสมุดที่มีอยู่แล้ว เช่น ห้องสมุดมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เพื่อสร้างการมองเห็นได้มากขึ้น, ทำคลิปสั้น ๆ ใส่ข้อมูลที่ย่อยง่าย เช่น อินโฟกราฟิกในเพจเฟซบุ๊กที่ได้จัดทำเผยแพร่แล้ว เอามาทำเป็นคลิปสั้นเผยแพร่ใน TikTok อาจจะเป็นการนำเสนอโดยให้มีคนมาพูดในลักษณะเล่าให้ฟัง เช่น รู้หรือไม่? ยิงปืนขึ้นฟ้าติดคุกกี่ปี เป็นต้น, ควรให้ผู้ใช้บริการ Download เอกสารได้ง่าย, ควรมีการประชาสัมพันธ์ช่องทางการนำเสนอและวิธีสืบค้นข้อมูลมากขึ้น,ปรับรูปแบบการแสดงผลที่ใหญ่ขึ้น เห็นชัดเจน ปรับข้อมูลให้เป็นปัจจุบันมากที่สุด และอย่าลืมที่จะประชาสัมพันธ์ตัวเองในทุกที่ ทุกโอกาส

ตอนที่ 4 การส่งเสริมการใช้แหล่งสารสนเทศรูปออนไลน์ รูปแบบใหม่ ๆ ของห้องสมุด แหล่งสารสนเทศ

4.4 ศึกษาการส่งเสริมการใช้แหล่งสารสนเทศรูปออนไลน์ รูปแบบใหม่ ๆ ของห้องสมุด/แหล่งสารสนเทศที่มีให้บริการในปัจจุบัน จำนวน 3 แห่ง

ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษารูปแบบ ช่องทางการให้บริการสารสนเทศออนไลน์ รูปแบบใหม่ ๆ ที่มีให้บริการในปัจจุบันของห้องสมุด/แหล่งสารสนเทศที่มีส่วนส่งเสริมการใช้แหล่งสารสนเทศส่งเสริมให้ผู้ใช้บริการเข้าถึงสารสนเทศได้สะดวกรวดเร็วและมีความน่าสนใจส่งผลต่อการใช้สารสนเทศมากขึ้น 3 แห่ง ได้แก่ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร อุทยานการเรียนรู้ TK park และสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

แหล่งสารสนเทศ	รูปแบบ	ช่องทาง
สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร	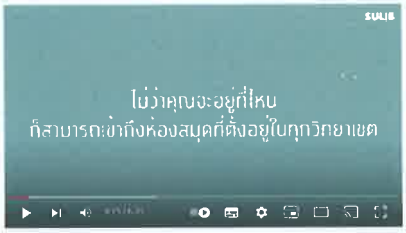 แนะนำบริการของหอสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร ทั้ง 3 วิทยาเขต ใช้โปรแกรม Ben32channel Premier Pro ในการตัดต่อ	YouTube SNC Library SU (ผู้ติดตาม 78 คน)
	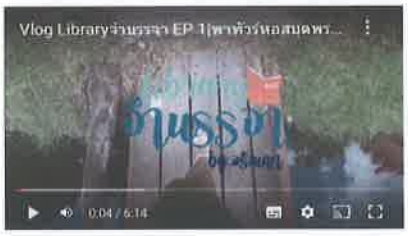 Vlog Libraryจำนรรจา EP 1|พาทัวร์หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร	YouTube SNC Library SU
	 แนะนำหนังสือ Book Recommend EP3|หนังสือใหม่น่าอ่านมีอะไรบ้าง ไปดูกัน!!	YouTube SNC Library SU
อุทยานการเรียนรู้ TK park		YouTube TKParkchannel (ผู้ติดตาม 1.42 หมื่นคน)

แหล่งสารสนเทศ	รูปแบบ	ช่องทาง
	แนะนำ คู่มือการใช้งาน การสมัครสมาชิก การสืบค้น การยืม-คืน	
	 แนะนำ อุทยานการเรียนรู้ TK park แนะนำบริการต่าง ๆ	YouTube TKParkchannel
	 นำเสนอข่าวสาร ความรู้ แนะนำหนังสือ ผ่านเสียง ด้วยการอ่าน การเล่าเรื่อง	TK PODCAST ติดตามฟังได้ที่ SOUNDCLOUD Apple Podcasts Spotify YouTube CastBox

แหล่งสารสนเทศ	รูปแบบ	ช่องทาง
TK Park	TK park รีทวีต NewDavich @newdavich · 23 ม.ค. รีวิว "มีรายได้ทางเดียว บอกเลย..อันตรายมาก" โดย ธวัชชัย พิชผล เพจวิชาอาแปะสอนรวย สนพ.Dd 195 baht 280 หน้า| หนังสือเปียนเชิงสอน Mind set ความคิดเรื่องการทำงาน หาเงิน การใช้ชีวิต สไตล์เก๋าแก่ ผ่านประสบการณ์ชีวิตมาเยอะ อะไรแบบนี้ #book #tkpark #tk.. instagr.am/p/CZEb_yPPbZX/ 	Twitter TKPark
สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี หอสมุดจอห์น เอฟ เคนเนดี้	 แนะนำการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ประเภท eBook นอกจากนี้มีคลิปแนะนำหนังสือ แนะนำการยืม-คืน ผ่าน mobile self-check แนะนำฐานข้อมูลภาษาไทย One Search ประชาสัมพันธ์ บริการอื่น ๆ ของหอสมุด	TikTok jfklibpn

แหล่งสารสนเทศ	รูปแบบ	ช่องทาง
สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ฝ่ายเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนรู้	 วีดิทัศน์แนะนำสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี นอกจากนี้มีการจัดทำสื่อการเรียนการสอน แนะนำเทคนิคการใช้งาน	YouTube OAR Channel (ผู้ติดตาม 9.47 พัน คน)

ตารางที่ 2 แสดงรูปแบบการส่งเสริมการใช้สารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศออนไลน์ (ข้อมูลวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2565)

4.5 วิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์

คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติดำเนินงานโดยกลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ สำนักวิชาการ เป็นแหล่งสารสนเทศที่ให้บริการสารสนเทศด้านนิติบัญญัติและสารสนเทศอื่นที่สนับสนุนงานด้านนิติบัญญัติจำนวนมากโดยเน้นบริการสาธารณะ Open Assess แก่ผู้ใช้บริการทุกระดับ การดำเนินงานของคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติสอดคล้องการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ตามแผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2565 ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจัดทำขึ้นเพื่อเชื่อมโยงแผนปฏิบัติราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2563-2565 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2564) ที่มุ่งเน้นสู่การทำงานที่มีขีดสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่และระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาองค์กรให้ก้าวสู่การเป็น Digital Parliament และสอดคล้องกับนิยามคำว่า บริการสารสนเทศ ของพรพรรณ จันทร์แดง (2557) ว่า หมายถึง การดำเนินการตั้งแต่การจัดเตรียมสารสนเทศและการจัดเตรียมเครื่องมือเพื่อให้ผู้ใช้สามารถค้นหาสารสนเทศได้อย่างสะดวก เพื่อตอบสนองความต้องการ รวมถึงการให้ข้อเสนอแนะในการค้นหาสารสนเทศต่าง ๆ ตลอดจนการดำเนินการอีกหลายวิถีทางเพื่อให้ผู้ใช้ได้สารสนเทศตามความต้องการ

ผู้ใช้บริการคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติประกอบด้วยบุคคลในวงงานรัฐสภา ผู้บริหาร บุคลากรสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา รวมไปถึงผู้ใช้ทั่วไป เป็นผู้ดำรงตำแหน่ง/ระดับที่หลากหลาย อาทิ รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ผู้อำนวยการสำนัก นิติกรระดับเชี่ยวชาญ ระดับชำนาญการพิเศษ นิติกรระดับเชี่ยวชาญ ระดับชำนาญการพิเศษ เจ้าหน้าที่อาวุโส เจ้าพนักงานธุรการ นักวิชาการช่างศิลป์ระดับเชี่ยวชาญ เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้ช่วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นักวิชาการประจำคณะกรรมาธิการ ผู้ชำนาญการประจำตัวสมาชิกรัฐสภา ผู้สื่อข่าวประจำรัฐสภา บรรณารักษ์ พนักงานจ้างเหมา พนักงานบริษัทเอกชน พนักงานมหาวิทยาลัย วิชาชีพอิสระ อาจารย์พิเศษ นักศึกษาระดับปริญญาตรี และประชาชน โดยมีวัตถุประสงค์ในการใช้คลังสารสนเทศเฉพาะเพื่อการศึกษา/ค้นคว้า/อ้างอิง ใช้เฉพาะเพื่อประกอบในการปฏิบัติงาน และใช้ทั้งเพื่อประกอบในการปฏิบัติงานและเพื่อการศึกษา/ค้นคว้า/อ้างอิง

ปัจจุบันผู้ใช้บริการคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติสามารถเข้าถึง content/สารสนเทศได้โดยใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ต่าง ๆ ผ่านระบบเครือข่าย จากผลสำรวจพบว่า มีผู้ใช้บริการใช้ PC/Notebook มากที่สุด รองลงมาใช้ Smart Phone สอดคล้องกับกรกมล ห้องสวัสดิ์และภีมศักดิ์ เอ้งฉ้วน ที่พบว่าเจ้าหน้าที่สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินส่วนใหญ่มีการแสวงหาสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ต เพราะปัจจุบันสามารถเข้าถึงได้ง่าย สะดวกต่อการเข้าถึง สามารถเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา

ลักษณะการใช้บริการคลังสารสนเทศ จำแนกลักษณะการใช้บริการมีทั้งอ่านออนไลน์อย่างเดียว ดาวน์โหลดอย่างเดียว และทั้งอ่านออนไลน์และดาวน์โหลด มีผู้เข้ามาใช้บริการคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติโดยประมาณ สัปดาห์ละครั้งมากที่สุด รองลงมาใช้บริการเดือนละครั้ง ใช้บริการวันละครั้ง และใช้มากกว่าวันละครั้ง ตามลำดับ

จากการศึกษารูปแบบและช่องทางการให้บริการสารสนเทศออนไลน์ของแหล่งสารสนเทศทั้ง 3 แห่ง ได้แก่ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร อุทยานการเรียนรู้ TK park และสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีรูปแบบ ช่องทางการให้บริการที่คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติสามารถนำมาเป็นแนวทางในการส่งเสริมการใช้สารสนเทศ โดยการศึกษาเพิ่มเติมการดำเนินงาน การเผยแพร่สารสนเทศ รวมไปถึงการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ความเคลื่อนไหวผ่านช่องทางต่าง ๆ ไปยังผู้ใช้บริการ ส่งเสริมให้ผู้ใช้บริการเข้าถึงสารสนเทศได้สะดวกรวดเร็ว มีรูปแบบเนื้อหาที่น่าสนใจจะส่งผลต่อการใช้สารสนเทศในคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติมากขึ้น สอดคล้องกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2549) กล่าวถึงการเผยแพร่สารสนเทศ สถาบันบริการสารสนเทศมักจัดเผยแพร่สารสนเทศ ปัจจุบันการเผยแพร่สารสนเทศทำได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ยืดหยุ่นและประหยัด เนื่องจากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เปลี่ยนแปลงกระบวนการเผยแพร่สารสนเทศทั้งในระหว่างบุคคล ไปสู่กลุ่มผู้ใช้ หรือแก่สาธารณะ โดยอินเทอร์เน็ตได้เข้ามามีบทบาทในการสื่อสารทั้งในระดับบุคคล กลุ่มบุคคล ภายในหน่วยงาน ระหว่างหน่วยงานโดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ สารสนเทศในยุคปัจจุบันมีมากมายหลายรูปแบบ

บทบาทของสถาบันบริการสารสนเทศจึงเปลี่ยนไปตามยุคสมัย สถาบันบริการสารสนเทศในฐานะที่ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการเข้าถึงสารสนเทศที่ผู้ใช้ต้องการ จำเป็นต้องปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยการที่ผู้ปฏิบัติงานในสถาบันบริการสารสนเทศจำเป็นต้องเตรียมบุคลากรที่พร้อมให้บริการในการที่จะหาหนทางหรือวิธีการซึ่งจำเป็นทำให้ได้ทราบถึงพัฒนาการใหม่ๆ ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ตลอดจนผลิตภัณฑ์ด้านสารสนเทศล่าสุด

รูปแบบการให้บริการผ่านช่องทาง YouTube

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้จัดทำเป็นคลิปวิดีโอความยาว 6.30 นาที ใช้ภาพนิ่ง คลิปวิดีโอ เพลงประกอบและข้อความบรรยาย ใช้โปรแกรม Ben32channel Premier Pro ในการตัดต่อ แนะนำบริการของหอสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร ทั้ง 3 วิทยาเขต ในยุค New Normal เป็นการต้อนรับนักศึกษาซึ่งเป็นผู้ใช้บริการ แนะนำหอสมุดทั้ง 3 วิทยาเขตเพื่อให้เข้าถึงได้ไม่ว่าอยู่ที่ไหน โดยนำเสนอภาพอาคาร สถานที่ บรรยากาศโดยรอบ แนะนำการใช้งานในยุค New Normal ผ่าน WebOPAC การยืม บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า บริการสนับสนุนงานวิจัย และบริการอื่น ๆ ช่องทางการติดต่อหอสมุด นอกจากนี้มีการจัดทำคลิปวิดีโอความยาว 6.41 นาที มีคนมาแนะนำหนังสือ Book Recomend แบ่งเป็นตอน เช่น EP3|หนังสือใหม่น่าอ่านมีอะไรบ้าง ไปดูกัน!! คลิปนี้แนะนำหนังสือจำนวน 4 เล่ม

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร จัดทำคลิปวิดีโอ Vlog ชื่อ Vlog Library จำนรรจา EP 1|พาทัวร์หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นคลิปวิดีโอที่บรรณารักษ์เป็นผู้นำไปชมห้องสมุด มีอะไร ตั้งอยู่ที่ไหน การเดินทางเป็นอย่างไร

อุทยานการเรียนรู้ TK park TKParkchannel จัดทำคลิปวิดีโอประกอบด้วยรูปภาพ เสียงเพลงประกอบ ข้อความบรรยาย เข้าถึงบริการได้ผ่านอุปกรณ์ต่าง ๆ ฟรีผ่านการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต และเป็นสมาชิก Digital TK แนะนำการใช้งานแอปพลิเคชั่น TK park Online Library นอกจากนี้มีคลิปวิดีโอที่ผสมทั้งแอนิเมชั่น คลิปวิดีโอ ดนตรีประกอบ และเสียงและข้อความบรรยายเพื่อแนะนำอุทยานการเรียนรู้ TK park

สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี ฝ่ายเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนรู้ ชื่อ OAR Channel จัดทำวิดีโอคลิป ความยาว 8.43 นาที มีคนมาแนะนำพาชมสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และแนะนำบริการต่าง ๆ ในแต่ละชั้น นอกจากนี้ฝ่ายเทคโนโลยีและนวัตกรรมมีการจัดทำสื่อการเรียนการสอน พร้อมแนะนำเทคนิคการใช้งาน

รูปแบบการให้บริการ PODCAST

อุทยานการเรียนรู้ TK park ได้ให้บริการในรูปแบบ PODCAST นำเสนอข่าวสารความรู้ แนะนำหนังสือผ่านเสียง แบ่งออกเป็น readWORLD Coming to Talk Read Around WanderingBook Knowledge Exchange สามารถติดตามฟังได้ที่

ภาพที่ 13 แสดงช่องทางการติดตามฟัง PODCAST

รูปแบบการให้บริการผ่านช่องทาง Twitter

อุทยานการเรียนรู้ TK park ได้ให้บริการในรูปแบบการรีวิวหนังสือเพื่อส่งเสริมการอ่านรูปแบบการให้บริการผ่านช่องทาง TikTok

สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี หอสมุดจอห์น เอฟ เคนเนดี้ ได้จัดทำคลิปสั้นโดยมีผู้มาแนะนำการใช้ทรัพยากรสารสนเทศประเภท อีบุ๊ก นอกจากนี้มีคลิปแนะนำหนังสือ แนะนำการยืม-คืนผ่าน mobile self-check แนะนำฐานข้อมูลภาษาไทย One Search ประชาสัมพันธ์ บริการอื่น ๆ ของหอสมุด

ทั้งนี้ คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติสามารถนำเอารูปแบบและช่องทางต่าง ๆ มาใช้เป็นแนวทางเพื่อส่งเสริมการใช้สารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ โดยให้บริการสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการ ความคาดหวังของผู้ใช้บริการ สอดคล้องกับจันทิมา เขียวแก้ว และนฤมล รุจิพร (2550) วัตถุประสงค์หลักของการสื่อสารเพื่อบริการสารสนเทศ ได้แก่ เพื่อรับและส่งข้อมูลข่าวสารระหว่างผู้ให้บริการสารสนเทศกับผู้ใช้บริการ ก่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้อง เพื่อให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างผู้ให้บริการสารสนเทศกับผู้ใช้บริการ เพื่อรับส่งความรู้สึกที่ดีและมุ่งรักษามิตรภาพที่ดีต่อกันระหว่างผู้ให้บริการสารสนเทศกับผู้ใช้บริการและเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ

ให้บริการที่ตรงกับความคาดหวัง/ความต้องการ content/เนื้อหา ด้าน/เรื่อง ต่าง ๆ ดังนี้ ข้อมูลเกี่ยวกับการพิจารณาร่างกฎหมาย/การวิเคราะห์กฎหมาย กฎหมาย การเมือง เศรษฐกิจ ด้านงบประมาณ บทความวิชาการ/วิจัย เอกสารวิจัย ประเด็นข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวงงานสภา content ที่ตรงกับประเด็นร้อนในสังคม ข้อกฎหมายที่ใช้บังคับในประเด็นที่กำลังเป็นจุดสนใจของสังคม ประเด็นการเมืองที่กำลังเป็นกระแส เอกสารประกอบการพิจารณา, รายงานการประชุม, กฎหมายที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ตลอดจนข้อมูลด้านอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากงานนิติบัญญัติ ระบบงานรัฐสภา

เพิ่มการจัดหมวดหมู่ความรู้แบ่งเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อความรวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูล เพิ่มความเชื่อมโยงเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยให้ผู้ใช้เข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและรวดเร็ว

นำเสนอข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน เนื้อหาที่เป็นบุคลิกภาพที่ชัดเจนของความเป็นคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในเชิงข้อมูลลึก มี position ที่ชัดเจนของข้อมูล ยิ่งข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์ของรัฐสภาไทย และรัฐสภาประเทศต่าง ๆ

ตรงกับความคาดหวัง/ความต้องการ รูปแบบการนำเสนอเพิ่มเติมของผู้ใช้บริการที่ต้องการให้มีการนำเสนอเพิ่มเติมในรูปแบบคลิป VDO มากที่สุด รองลงมาต้องการสื่อผสม ไฟล์เสียง นอกจากนี้มีความต้องการให้นำเสนอในหลายรูปแบบ, Live สด จัดกิจกรรมเสวนาในเพจเฟซบุ๊ก, จัดทำเป็น eBook นำเสนอเนื้อหา เพิ่มการแสดงผลที่ใหญ่ขึ้นมองเห็นชัดเจน ต้องการให้มีการนำเสนอในหลากหลายรูปแบบมากขึ้นให้เหมาะสมกับเนื้อหา, ประเภทของ content เป็นสื่อผสมทุกสื่อ เพื่อเข้าถึงได้ทุกเพศ ทุกวัย โดยใช้ content เดียวกันแต่นำเสนอต่างกันได้

ผู้ที่นำเสนอบริการหรือคอนเทนต์อาจขอให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาช่วยเพื่อเป็นการโปรโมท ดึงดูดความสนใจของประชาชน นอกจากนี้สามารถจัดกิจกรรมสนทนา เสวนา

แลกเปลี่ยนความคิดเห็นประเด็นการเมืองที่กำลังเป็นกระแสและสอดแทรกตัวกฎหมายให้ความรู้กับประชาชน

นอกจากนี้ผู้ใช้บริการมีความต้องการให้มีการนำเสนอในรูปแบบ text file ที่สามารถคัดลอกข้อความได้, ย่อหรือสรุปเนื้อหาเพื่อให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น

ความคาดหวัง/ความต้องการ ในการเพิ่มช่องทางการนำเสนอ ผู้ใช้บริการส่วนมากมีความคาดหวัง/ความต้องการให้เพิ่มช่องทางการนำเสนอแฟลตฟอร์ม YouTube รองลงมาเป็น TikTok โดยผู้ใช้บริการแนะนำให้นำเสนอผ่าน YouTube โดยนำเสนอสั้น ๆ ส่วนผู้ใช้ที่ต้องการให้เพิ่มเฉพาะ TikTok มีความเห็นว่าในปัจจุบันนี้เป็นแพลตฟอร์มฮิตมีแอคเคาท์จำนวนมาก อาจทำให้ผู้ใช้เห็น content และบริการของคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติมากขึ้น

ด้านคุณภาพของข้อมูล ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่มีความคาดหวัง/ความต้องการในด้านความถูกต้อง ความครบถ้วนของข้อมูล/สารสนเทศ ในด้านความทันสมัยของข้อมูล/สารสนเทศ ในด้านความตรงเวลา (ตามที่ต้องการ) ของข้อมูล/สารสนเทศ และในด้านความต่อเนื่อง/สม่ำเสมอ/การ update ของข้อมูล/สารสนเทศ ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ จันทิมา เขียวแก้ว และนฤมล รุจิพร (2550) ที่กล่าวถึงแนวทางการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในการให้บริการสารสนเทศต้องคำนึงถึงหลักการติดต่อสื่อสารให้มีประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อให้ข่าวสารส่งไปยังผู้รับสารบรรลุวัตถุประสงค์ คือ ผู้ให้บริการสารสนเทศต้องเข้าใจจุดมุ่งหมายของการส่งข่าวสารและเข้าใจเนื้อหาข่าวสารที่ต้องการส่งไปยังผู้ใช้บริการอย่างแจ่มแจ้ง เนื้อหาของข่าวสารต้องมีความถูกต้อง ตรงตามข้อเท็จจริง มีความชัดเจน และเหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้รับบริการ วิธีการติดต่อสื่อสาร ต้องเป็นรูปแบบและวิธีการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ สามารถกระจายข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว ข้อมูลข่าวสารถึงผู้รับบริการได้ทันเหตุการณ์ รวมทั้งเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด ต้องติดต่อสื่อสารที่เหมาะสมกับจังหวะและเวลา โดยผู้ให้บริการสารสนเทศส่งข่าวสารไปยังผู้ใช้บริการที่เหมาะสม ยกตัวอย่างเช่น หากเป็นสารสนเทศที่มีคุณภาพหรือหากส่งข่าวสารไปยังผู้ใช้บริการล่าช้าอาจทำให้ข่าวสารนั้นลดคุณค่าลงได้ มีความต่อเนื่องและสม่ำเสมอ การสื่อสารที่ต่อเนื่องสม่ำเสมอช่วยรักษาและกระชับสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้บริการสารสนเทศกับผู้ใช้บริการ ความเหมาะสมในการใช้สื่อ ต้องพิจารณาสิ่งแวดล้อมหลายด้าน เช่น เลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับเรื่องราว สถานการณ์ บุคคล ต้องการสื่อสารกับคนกลุ่มใดด้วยวัตถุประสงค์อะไร ในสิ่งแวดล้อมอย่างไร และรู้จักใช้กลวิธีในการสื่อสาร

ผู้ใช้บริการคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติมีข้อเสนอแนะ ให้มีการนำเสนอ content ที่ตรงกับประเด็นร้อนในสังคม แนะนำให้มีบริการที่สามารถคัดลอกเนื้อหาในไฟล์ pdf ได้, ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรู้เป็นวงกว้างมากขึ้น อยากให้นำกฎหมายสำคัญ ๆ ก่อนที่จะมีการประชุมสภา เอาเนื้อหาร่างกฎหมายลงระบบก่อน เพื่อที่จะได้ศึกษากฎหมายแต่ละฉบับก่อน ในส่วนที่มีการเปรียบเทียบดีอยู่แล้ว ควรมีการประชาสัมพันธ์ช่องทางการนำเสนอและวิธีสืบค้นข้อมูลมากขึ้น ควรมีช่องให้ค้นหา แล้วพิมพ์คำที่จะค้นหา จะได้เข้าถึงง่ายๆ ปรับปรุงระบบการให้ความรู้ให้เข้าใจยิ่งขึ้น ควรที่จะปรับให้สามารถ Download เอกสารได้ง่าย เพิ่มช่องทางการเข้าถึงผ่านเพจของห้องสมุดที่มีอยู่แล้ว เช่น ห้องสมุดมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เพื่อสร้างการมองเห็นได้มากขึ้น จัดทำคลิปวิดีโอสั้น ๆ ใส่ข้อมูลที่ย่อยง่าย เช่น อินโฟกราฟิกในเพจเฟซบุ๊กที่ได้จัดทำเผยแพร่แล้ว เอามาทำเป็นคลิปสั้นเผยแพร่ใหม่ใน TikTok อาจจะเป็นการนำเสนอโดยให้มีคนมาพูดในลักษณะเล่าให้ฟัง เช่น

รู้หรือไม่? ยิงปืนขึ้นฟ้าติดคุกกี่ปี เป็นต้น, ควรมีการประชาสัมพันธ์ช่องทางการให้บริการและวิธีสืบค้นข้อมูลมากขึ้น ปรับรูปแบบการแสดงผลที่ใหญ่ขึ้น เห็นชัดเจน นอกจากนี้ผู้ใช้ได้แนะนำให้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติประชาสัมพันธ์ตัวเองในทุกที่ ทุกโอกาส ปรับข้อมูลให้เป็นปัจจุบันมากที่สุด และอย่าลืมที่จะประชาสัมพันธ์ตัวเองในทุกที่ ทุกโอกาส

บทที่ 5
สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง “แนวทางการส่งเสริมการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์”มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการณ์/ความคาดหวัง/ความต้องการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์ของผู้ใช้บริการกลุ่มต่าง ๆ เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์ และเพื่อเสนอแนะการส่งเสริมการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการวิเคราะห์เอกสาร และแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ

ผู้ศึกษาได้ส่งแบบสอบถามออนไลน์ผ่าน Google form ไปยังกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้ใช้บริการคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ ประกอบด้วย 1) บุคคลในวงงานนิติบัญญัติ จำนวน 8 คน 2) ผู้บริหาร บุคลากรสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จำนวน 13 คน และ 3) ผู้ใช้ทั่วไป จำนวน 14 คน โดยกำหนดประเด็นคำถามเพื่อศึกษาสภาพการณ์/ความคาดหวัง/ความต้องการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์และความคาดหวัง/ความต้องการคุณภาพของเนื้อหาสารสนเทศของผู้ใช้บริการกลุ่มต่าง ๆ ศึกษาเอกสารและข้อมูลการให้บริการในรูปแบบและช่องทางต่าง ๆ ของห้องสมุด/แหล่งสารสนเทศ เพื่อหาแนวทางในการนำมาปรับใช้กับคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติเพื่อให้บริการสารสนเทศในรูปแบบ และช่องทางที่เหมาะสมกับการพัฒนาของเทคโนโลยีและพฤติกรรมการใช้สารสนเทศในสังคมยุคปัจจุบัน นำเสนอผลการศึกษาด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยสามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 สภาพการณ์/ความคาดหวัง/ความต้องการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์

ผู้ใช้บริการคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติประกอบด้วยบุคคลในวงงานรัฐสภา ผู้บริหาร บุคลากรสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา รวมไปถึงผู้ใช้ทั่วไป มีหน้าที่แตกต่างกัน เป็นผู้ดำรงตำแหน่ง/ระดับที่หลากหลาย มีวัตถุประสงค์ในการใช้คลังสารสนเทศเฉพาะเพื่อการศึกษา/ค้นคว้า/อ้างอิง ใช้เฉพาะเพื่อประกอบในการปฏิบัติงาน และใช้ทั้งเพื่อประกอบในการปฏิบัติงานและเพื่อการศึกษา/ค้นคว้า/อ้างอิง ผู้ใช้บริการมีการเข้าถึงคลังสารสนเทศจากเว็บไซต์ https://dl.parliament.go.th มากที่สุด รองลงมาเข้าถึงจาก Google,

LIRT-Parliament DL, เพจ Facebook LIRT20, Line LibraryonLINE และทวิตเตอร์คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ @LIRT2020 โดยผู้ใช้บริการเข้าถึงคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติจากช่องทางต่าง ๆ ทั้งแบบหลายช่องทางและแบบเฉพาะเจาะจงเพียงช่องทางเดียว ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึง content/สารสนเทศได้โดยใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ต่าง ๆ พบว่า มีผู้ใช้บริการใช้ PC/Notebook มากที่สุด รองลงมาใช้ Smart Phone ลักษณะการใช้บริการคลังสารสนเทศ จำแนกลักษณะการใช้บริการมีทั้งอ่านออนไลน์อย่างเดียว ดาวน์โหลดอย่างเดียว และทั้งอ่านออนไลน์และดาวน์โหลด มีผู้เข้ามาใช้บริการคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติโดยประมาณ สัปดาห์ละครั้งมากที่สุด รองลงมาใช้บริการเดือนละครั้ง ใช้บริการวันละครั้ง และใช้มากกว่าวันละครั้ง ตามลำดับ

5.1.2 แนวทางการส่งเสริมการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์

แนวทางการส่งเสริมการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์ คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติดำเนินงานโดยกลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ สำนักวิชาการ เป็นแหล่งสารสนเทศที่ให้บริการสารสนเทศด้านนิติบัญญัติและสารสนเทศอื่นที่สนับสนุนงานด้านนิติบัญญัติจำนวนมากโดยเน้นบริการสาธารณะ Open Assess แก่ผู้ใช้บริการทุกระดับ การดำเนินงานของคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติสอดคล้องการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ตามแผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2565 ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจัดทำขึ้นเพื่อเชื่อมโยงแผนปฏิบัติราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2563-2565 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2564) ที่มุ่งเน้นสู่การทำงานที่มีขีดสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่และระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาองค์กรให้ก้าวสู่การเป็น Digital Parliament

จากการศึกษารูปแบบและช่องทางการให้บริการสารสนเทศออนไลน์ของแหล่งสารสนเทศทั้ง 3 แห่ง ได้แก่ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร อุทยานการเรียนรู้ TK park และสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีรูปแบบ ช่องทางการให้บริการที่คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติสามารถนำมาเป็นแนวทางในการส่งเสริมการใช้สารสนเทศโดยการศึกษาเพิ่มเติมการดำเนินงาน การเผยแพร่สารสนเทศ รวมไปถึงการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ความเคลื่อนไหวผ่านช่องทางต่าง ๆ ไปยังผู้ใช้บริการ ส่งเสริมให้ผู้ใช้บริการเข้าถึงสารสนเทศได้สะดวกรวดเร็ว มีรูปแบบเนื้อหาที่น่าสนใจจะส่งผลต่อการใช้สารสนเทศในคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติมากขึ้น

รูปแบบการให้บริการผ่านช่องทาง YouTube รูปแบบคลิปวิดีโอ ได้แก่ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร อุทยานการเรียนรู้ TK park TKParkchannel สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี ฝ่ายเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนรู้ ชื่อ OAR Channel

แหล่งสารสนเทศที่ให้บริการรูปแบบการให้บริการ PODCAST นำเสนอข่าวสาร ความรู้ แนะนำหนังสือผ่านเสียง ได้แก่ อุทยานการเรียนรู้ TK park

แหล่งสารสนเทศที่ให้บริการรูปแบบการให้บริการผ่านช่องทาง Twitter ให้บริการในรูปแบบการรีวิวหนังสือเพื่อส่งเสริมการอ่าน ได้แก่ อุทยานการเรียนรู้ TK park

แหล่งสารสนเทศที่ให้บริการรูปแบบการให้บริการผ่านช่องทาง TikTok จัดทำคลิปวิดีโอสั้น ได้แก่ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี หอสมุดจอห์น เอฟ เคนเนดี้

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ข้อเสนอแนะเพื่อให้บริการได้ตามความคาดหวังเชิงระบบ

ความคาดวังเชิงระบบ	ผู้รับผิดชอบ	วิธีดำเนินการ
ช่องทางการเข้าถึงคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ	กลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ สำนักวิชาการ	- นำเอารูปแบบและช่องทางต่าง ๆ ที่แหล่งสารสนเทศใช้ในปัจจุบันมาเป็นแนวทางเพื่อส่งเสริมการใช้สารสนเทศในคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติเพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงคลังสารสนเทศได้หลากหลายช่องทางตามความถนัดและความสนใจ นอกเหนือจากที่ให้บริการอยู่เดิม เช่น - ให้บริการผ่านช่องทาง YouTube รูปแบบคลิปวิดีโอ - ให้บริการ PODCAST นำเสนอข่าวสาร ความรู้ แนะนำหนังสือผ่านเสียง - ให้บริการผ่านช่องทาง Twitter ให้บริการในรูปแบบการรีวิวหนังสือเพื่อส่งเสริมการอ่าน - ให้บริการผ่านช่องทาง TikTok จัดทำคลิปวิดีโอสั้น ๆ ให้ความรู้ แนะนำการใช้ ดึงดูดความสนใจ - เพิ่มช่องทางการเข้าถึงผ่านช่องทางที่มีอยู่แล้ว เช่น เพจเฟซบุ๊กของคลังสารสนเทศฯ มีกิจกรรมร่วมกับห้องสมุดมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เพื่อสร้างการมองเห็นได้มากขึ้น
เครื่องมือ อุปกรณ์ที่ใช้เข้าถึง content/สารสนเทศ ผู้ใช้เข้าถึง content/สารสนเทศได้โดยใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ PC/Notebook มากที่สุด รองลงมาใช้ Smart Phone ปัญหาอุปกรณ์ที่ใช้อยู่เก่าเข้าถึงสารสนเทศได้ช้า	กลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ สำนักวิชาการ	- ควรจัดหาอุปกรณ์/เครื่องมือขนาดที่เหมาะสมเพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้บริการ เช่น IPAD, Tablet
	กลุ่มงานห้องสมุด สำนักวิชาการ สำนักสารสนเทศ	- ให้มีจุดบริการเครื่องมือ อุปกรณ์เพื่อเข้าถึง content/สารสนเทศ จัดให้บริการอินเทอร์เน็ตไร้สาย (wifi) แก่ผู้ใช้บริการ

ความคาดวังเชิงระบบ	ผู้รับผิดชอบ	วิธีดำเนินการ
ลักษณะการใช้ ผู้ใช้บริการมีทั้งอ่านออนไลน์อย่างเดียว ดาวน์โหลดอย่างเดียว และทั้งอ่านออนไลน์และดาวน์โหลด ผู้ใช้พบปัญหาในการดาวน์โหลดเอกสาร	กลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ สำนักวิชาการ	- ควรที่จะปรับปรุงให้สามารถดาวน์โหลดเอกสารได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น
ความถี่การใช้ มีผู้เข้ามาใช้บริการคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติโดยประมาณ สัปดาห์ละครั้งมากที่สุด รองลงมาใช้บริการเดือนละครั้ง ใช้บริการวันละครั้ง และใช้มากกว่าวันละครั้ง ตามลำดับ	กลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ สำนักวิชาการ	- ควรปรับปรุงคุณภาพของสารสนเทศในคลังสารสนเทศให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้บริการ - ปรับรูปแบบการนำเสนอสารสนเทศให้มีความน่าสนใจ มีความถี่สม่ำเสมอ เพื่อส่งเสริมให้ผู้ใช้เข้ามาใช้บริการเพิ่มมากขึ้น
สภาพปัญหา/อุปสรรคที่พบระหว่างใช้บริการ		
ด้านอุปกรณ์ เครื่องมืออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงสารสนเทศ ระบบอินเทอร์เน็ตไร้สาย (wifi) ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรไม่ค่อยเสถียรทำให้บางครั้งขาดการเชื่อมต่อ หรือต้องดาวน์โหลดเอกสารใหม่	กลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ สำนักวิชาการ	- ประสาน/แจ้งไปยังสำนักสารสนเทศ ตรวจสอบ ปรับปรุง
ด้านการบริการ - บางครั้งพบว่าเว็บไซต์คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติล่มเข้าใช้งานไม่ได้ ไฟล์เอกสาร - บางไฟล์สืบค้นแล้วไม่แสดงรายการ ไม่สามารถดาวน์โหลดใช้งานได้	กลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ สำนักวิชาการ	- ประสานไปยังผู้ดูแลระบบและผู้ดูแลทรัพยากรสารสนเทศในแต่ละคอลเล็กชั่นให้ตรวจสอบ เร่งปรับปรุงแก้ไข - ช่วยผู้ใช้บริการดาวน์โหลด/resize ไฟล์เอกสาร/ตัดแบ่งไฟล์เอกสารให้ดาวน์โหลดได้รวดเร็วขึ้น - จัดทำคู่มือ/คลิปวิดีโอแนะนำการใช้งานคลังสารสนเทศฯ วิธีการสืบค้น

ความคาดวังเชิงระบบ	ผู้รับผิดชอบ	วิธีดำเนินการ
- ไฟล์เอกสารบางรายการมีขนาดใหญ่ไม่สามารถดาวน์โหลดได้ รอนาน - ขั้นตอนการค้นหามีหลายขั้นตอน การเริ่มค้นหาหากไม่เคยเข้าใช้จะค้นหายาก		
ความคาดหวัง/ความต้องการ Content/เนื้อหา ผู้ใช้บริการมีความคาดหวัง/ต้องการสารสนเทศที่หลากหลาย	กลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ สำนักวิชาการ	- ให้บริการสารสนเทศที่หลากหลายมากขึ้นให้ตรงกับความต้องการ/ความคาดหวังเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ โดยเน้นบริการ content/เนื้อหาด้านนิติบัญญัติเป็นหลัก และเสริมด้วยด้าน/ประเด็นอื่น ๆ เช่น - บริการข้อมูลเกี่ยวกับการพิจารณาร่างกฎหมาย การวิเคราะห์กฎหมาย กฎหมาย ประเด็นข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวงงานสภา ประเด็นการเมืองที่กำลังเป็นกระแส ข้อกฎหมายที่ใช้บังคับในประเด็นที่กำลังเป็นที่สนใจของสังคม เอกสารประกอบการพิจารณา รายงานการประชุมกฎหมายที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ตลอดจนข้อมูลด้านอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากงานนิติบัญญัติ ระบบงานรัฐสภา คอนเทนต์ที่ตรงกับประเด็นร้อนในสังคม การเมือง เศรษฐกิจ งบประมาณ บทความวิชาการ/วิจัย เอกสารวิจัย - นำเข้าร่างกฎหมายสำคัญ ๆ ในคลังสารสนเทศฯ ก่อนที่จะมีการประชุมสภา เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้ศึกษาร่างกฎหมายแต่ละฉบับก่อน - แนะนำการใช้/การสืบค้นสารสนเทศในคลังสารสนเทศฯ เพื่อให้ผู้ใช้ได้สารสนเทศที่ตรงกับความต้องการอย่างรวดเร็ว - ตรวจสอบข้อมูลสารสนเทศที่ให้บริการให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน

ความคาดวังเชิงระบบ	ผู้รับผิดชอบ	วิธีดำเนินการ
		- ให้บริการเนื้อหาที่เป็นบุคลิกภาพที่ชัดเจนของความเป็นคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ มี position ที่ชัดเจนเชิงประวัติศาสตร์ของรัฐสภาไทย และรัฐสภาประเทศต่าง ๆ
ความคาดหวัง/ความต้องการ รูปแบบการนำเสนอแบบใด (เช่น ไฟล์เสียง, สื่อผสม, คลิป VDO) ผู้ใช้บริการต้องการให้มีการนำเสนอเพิ่มเติมในหลายรูปแบบ เช่น คลิป VDO สื่อผสม ไฟล์เสียง และรูปแบบอื่น ๆ เช่น Live สด จัดกิจกรรมเสวนาในเพจเฟซบุ๊ก จัดทำรูปแบบ e-Book สื่อผสม	กลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ สำนักวิชาการ	- ปรับรูปแบบการนำเสนอคอนเทนต์/สารสนเทศเพิ่มเติมให้มีความหลากหลาย ให้เหมาะสมกับเนื้อหา ตรงกับความคาดหวัง/ความต้องการของผู้ใช้บริการ เพื่อเข้าถึงได้ทุกเพศ ทุกวัย โดยสามารถใช้ content เดียวกันแต่นำเสนอต่างกันได้ - นำเสนอในขอบเขตที่สามารถดำเนินการได้ โดยพิจารณากิจกรรม/รูปแบบที่สามารถดำเนินการได้ ก่อน-หลัง จัดทำแผน กำหนดระยะเวลา ผู้รับผิดชอบร่วมดำเนินงาน - ปรับรูปแบบตามความต้องการอื่น ๆ เช่น - จัดทำคลิปสั้น ๆ ใส่ข้อมูลที่ย่อยง่าย เช่น อินโฟกราฟิกในเพจเฟซบุ๊กที่ได้จัดทำเผยแพร่แล้ว เอามาทำเป็นคลิปสั้นเผยแพร่ใน TikTok อาจจะเป็นการนำเสนอโดยให้มีคนมาพูดในลักษณะเล่าให้ฟัง - จัดทำคลิปสั้นโดยขอให้สมาชิกสภารัฐสภา ผู้บริหารของสำนักงานฯ ช่วยประชาสัมพันธ์เพื่อเป็นการดึงดูดความสนใจของผู้ใช้บริการ - จัดกิจกรรมสนทนากับผู้ใช้แลกเปลี่ยนความเห็นประเด็นที่กำลังเป็นกระแสสอดแทรกให้ความรู้ด้านกฎหมายกับประชาชน - เสนอในรูปแบบ text file หรือไฟล์ pdf ที่สามารถคัดลอกข้อความได้เพิ่มเติมเพื่อนำไปใช้ต่อได้สะดวก - เสนอในรูปแบบย่อหรือสรุปเนื้อหาให้สั้นกระชับเพื่อให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น

ความคาดวังเชิงระบบ	ผู้รับผิดชอบ	วิธีดำเนินการ
ความคาดหวัง/ความต้องการ ให้เพิ่มช่องทางการนำเสนอ (เช่น YouTube, TikTok) ผู้ใช้บริการเห็นด้วยกับการเพิ่มช่องทางในการนำ content ในหลากหลาย platform แต่ทั้งนี้ให้รักษาความเป็นคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติที่มีความน่าเชื่อถือ ตรวจสอบได้ เป็นแหล่งอ้างอิงที่ชัดเจน	กลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ สำนักวิชาการ	- เพิ่มช่องทางการให้บริการสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการ ความคาดหวังของผู้ใช้บริการเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ - ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ใช้บริการทราบช่องทางการให้บริการของคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติทราบเป็นวงกว้างมากขึ้น

ตารางที่ 3 แสดงข้อเสนอแนะเพื่อให้บริการได้ตามความคาดหวังเชิงระบบ

5.2.2 ข้อเสนอแนะเพื่อให้บริการได้ตามความคาดหวังเชิงคุณภาพ

ความคาดหวังเชิงคุณภาพ	ผู้รับผิดชอบ	วิธีดำเนินการ
ความถูกต้อง ความครบถ้วนของข้อมูล/สารสนเทศ ผู้ใช้มีความคาดหวัง/ความต้องการในด้านความถูกต้อง ความครบถ้วนของข้อมูล/สารสนเทศในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.7	กลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ สำนักวิชาการ	- ควรเน้นการดำเนินงานเรื่องคุณภาพของข้อมูล ให้ตรงกับความคาดหวัง/ความต้องการของผู้ใช้ทั้งในด้านความถูกต้อง ความครบถ้วนของข้อมูล/สารสนเทศ ความทันสมัยของความตรงเวลา (ตามที่ต้องการ) และความต่อเนื่อง/สม่ำเสมอ/มีการ update ข้อมูล/สารสนเทศ
ความทันสมัยของข้อมูล/สารสนเทศ ผู้ใช้มีความคาดหวัง/ความต้องการในด้านความทันสมัยของข้อมูล/สารสนเทศในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 68.6	กลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ สำนักวิชาการ	- ควรมีการอัพเดตข้อมูลสารสนเทศในคลังสารสนเทศฯ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทันสมัยเป็นปัจจุบันมากที่สุด ทันต่อความต้องการใช้งาน - ประชาสัมพันธ์คลังสารสนเทศฯ ในทุกที่ ทุกโอกาส
ด้านความตรงเวลา (ตามที่ต้องการ) ของข้อมูล/สารสนเทศ ผู้ใช้มีความคาดหวัง/ความต้องการในด้านความตรงเวลา (ตามที่ต้องการ) ของข้อมูล/สารสนเทศในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.3	กลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ สำนักวิชาการ	- ควรมีนำเสนอข้อมูลสารสนเทศในคลังสารสนเทศฯ ผ่านช่องทางต่าง ๆ ให้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้บริการ ทั้งนี้ควรมีการสำรวจความต้องการก่อนจัดให้บริการ
ความต่อเนื่อง/สม่ำเสมอ/การ update ของข้อมูล/สารสนเทศ ผู้ใช้มีความคาดหวัง/ความต้องการในด้านความต่อเนื่อง/สม่ำเสมอ/การ update ของข้อมูล/สารสนเทศในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.7	กลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ สำนักวิชาการ	- ควรมีนำเสนอข้อมูลสารสนเทศในคลังสารสนเทศฯ ในรูปแบบต่าง ๆ ผ่านช่องทางที่จัดให้บริการอย่างต่อเนื่อง - อัพเดทข้อมูลการนำเสนอให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ

ตารางที่ 4 แสดงข้อเสนอแนะเพื่อให้บริการได้ตามความคาดหวังเชิงระบบ

5.3 ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (key success factor) ของการส่งเสริมการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์

จากการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์ ผู้ศึกษาเห็นว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จ (key success factor) ของการส่งเสริมการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ เพื่อสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้ใช้บริการ รักษาผู้ใช้บริการรายเดิมเพิ่มผู้ใช้บริการรายใหม่อย่างต่อเนื่องส่งผลต่อการใช้คลังสารสนเทศฯ ในระยะยาว ประกอบด้วย

5.3.1 Innovation การนำนวัตกรรมทางเทคโนโลยีมาปรับให้บริการเพื่อความสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพและเกิดความยั่งยืนในการบริการ

5.3.2 Service/quality ด้านการบริการและคุณภาพ ด้วยการส่งมอบบริการที่มีคุณภาพ มีการควบคุมคุณภาพและลดต้นทุนในการผลิต ตรงเวลา สม่ำเสมอ เป็นข้อมูลสารสนเทศที่เชื่อถือได้และนำไปใช้ประโยชน์ได้

5.3.3 Value added การเพิ่มคุณค่าในตัว content สร้างมูลค่าเพิ่มด้วยภาพลักษณ์ หรือบริการที่มากกว่าที่ให้บริการอยู่เดิม สร้างภาพลักษณ์และคุณค่าที่สื่อสารกับผู้ใช้บริการ

5.3.4 Distribution การกระจายบริการให้หลากหลายรูปแบบ ช่องทาง ทั่วถึงทุกกลุ่มผู้ใช้บริการ

5.3.5 การจัดทำแผนการดำเนินงาน ทดลองทำ ปรับปรุงพัฒนางาน

5.3.6 KM Team แบ่งงานและหน้าที่ความรับผิดชอบ เร่งพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะที่เหมาะสมกับการดำเนินงานฯ มุ่งเน้นด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคนิคการจัดทำนำเสนอ content รูปแบบใหม่ ๆ โดยใช้หน่วยงาน/แหล่งสารสนเทศเป็นต้นแบบ/แนวทางการดำเนินการเพื่อช่วยดำเนินงานให้ได้ตามเป้าหมายที่วางไว้

5.3.7 Supporting การสนับสนุน หรือมีส่วนร่วมโดยผู้บริหาร ผู้ใช้บริการกลุ่มต่าง ๆ เช่น กลุ่มสมาชิกรัฐสภา ในการจัดทำ content สื่อประชาสัมพันธ์ รวมถึงหน่วยงานอื่น ๆ ที่จะสามารถช่วยสนับสนุนให้คำปรึกษาการใช้เครื่องมือ โปรแกรม อุปกรณ์ รวมถึงเจ้าหน้าที่ในการผลิตสื่อ/content ให้มีคุณภาพ

5.4 ถอดบทเรียนสิ่งที่ไม่ควรทำในการส่งเสริมการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์

5.4.1 การจัดทำสื่อที่ขาดคุณภาพ เช่น การถ่ายทำคลิปวิดีโอที่ภาพขาดคมชัด สั่นไหว เคลื่อนไหวไปจุดต่าง ๆ สลับไปมา ขาดความต่อเนื่องจนรบกวนสมาธิในการรับชม ไม่น่าสนใจ ควรจัดลำดับเหตุการณ์ ทิศทางให้เหมาะสม แก้ไขให้ได้คุณภาพก่อนนำออกให้บริการ

5.4.2 การแต่งกายและท่าทางของวิทยากร ผู้ดำเนินรายการ ผู้ให้สัมภาษณ์ และสถานที่ที่ไม่สอดคล้องกับงานบริการสารสนเทศ หากปรับใช้ในงานบริการสารสนเทศด้านนิติบัญญัติลักษณะที่เป็นทางการควรสร้างภาพลักษณ์ บุคลิกภาพ และการสื่อสารที่ดีมีประสิทธิภาพ มีความน่าเชื่อถือ เลือกใช้สถานที่สอดคล้องหรือเกี่ยวข้องกับ content/การบริการ

บรรณานุกรม

หนังสือ

พรพรรณ จันทร์แดง. (2557). **ห้องสมุดยุคใหม่ (Modern Library)**. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2549). **การบริการและเผยแพร่สารนิเทศ** : เอกสารการสอนชุดวิชา 13313 = Information services and dissemination : หน่วยที่ 1-7, หน่วยที่ 8-15 / สาขาวิชาศิลปะศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

วารสาร

บรรจง พลไชย. (2554). การสื่อสารเพื่อบริการสารสนเทศ. **วารสารบรรณศาสตร์ มศว.** ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 (ม.ค.-มิ.ย.2554). หน้า 63-70.

วิทยานิพนธ์

หทัยชนก วัฒนา. (2547). ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของไทยในทศวรรษหน้า. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ."

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ. สืบค้นเมื่อวันที่ 13 มกราคม 2565, จาก https://dl.parliament.go.th/page/aboutus#policy

จันทิมา เขียวแก้ว และนฤมล รุจิพร (2550) การพัฒนาผู้ให้บริการด้านการสืบค้นสารสนเทศ. สืบค้นเมื่อวันที่ 13 มกราคม 2565, จาก https://research.kpru.ac.th/sac/fileconference/22822018-05-01.pdf

แนะนำบริการของหอสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร ทั้ง 3 วิทยาเขต ในยุค New Normal. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2565, จาก https://www.youtube.com/watch?v=bb-mqGzXgHQ

แนะนำวิธีการใช้บริการ Maruey eLibrary ของห้องสมุดมารวย. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2565, จาก https://www.youtube.com/watch?v=0sG3QwSamF4

แนะนำ อุทยานการเรียนรู้ TK park. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2565, จาก https://www.youtube.com/channel/UCoIcTi8U_uvlFgGE5n_sL0A

พฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารสนเทศของบุคลากรสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน. (2560) วารสารบรรณศาสตร์ มศว. สืบค้นเมื่อวันที่ 13 มกราคม 2565, จาก http://ejournals.swu.ac.th/index.php/jlis/article/view/9946

แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2565 สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2564). สืบค้นเมื่อวันที่ 13 มกราคม 2565, จาก https://dl.parliament.go.th/handle/lirt/591038

ห้องสมุดยุคใหม่ อาจไม่จำเป็นต้องมีหนังสือ. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2565, จาก https://www.youtube.com/watch?v=5YWMw4kulVE

วิสัยทัศน์และพันธกิจสำนักวิชาการ. สืบค้นเมื่อวันที่ 13 มกราคม 2565, จาก https://library.parliament.go.th/th/vision-mission 13 มกราคม 2565

หอสมุดจอห์น เอฟ เคนเนดี้. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2565, จาก https://www.tiktok.com/@jfklibpn

Book Recomend EP3|หนังสือใหม่น่าอ่านมีอะไรบ้าง ไปดูกัน!!. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2565, จาก https://www.youtube.com/watch?v=J4Ca_-AvjYs

CU E Library ระบบยืมคืนห้องสมุด. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2565, จาก https://www.youtube.com/watch?v=xwOh1Lnc2Xg 6 กุมภาพันธ์ 2565

key success factor. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2565, จาก https://www.facebook.com/KlYuththkarTlad/posts/550557494961176/

Mahidol University Library and Knowledge Center. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2565, จาก https://www.youtube.com/watch?v=mcgGOMASt8A

OAR Channel. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2565, จาก https://www.youtube.com/c/OARChannel/videos

The CULTIVATIONAL Library ห้องสมุดยุคใหม่หน้าตาเป็นแบบนี้. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2565, จาก https://www.youtube.com/watch?v=oWgfOEvnyHM

TK Park Online Library ห้องสมุดในมือคุณ. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2565, จาก https://www.youtube.com/watch?v=_QUyUMvWVY

TULIB Trick & Tip. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2565, จาก https://www.youtube.com/watch?v=SKHS5Pfr7IQ&list=PL292ENM7IQKRjFbKRrJnOQQ1LMNaNdFxC&index=2

TULIB Wow Services. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2565, จาก https://www.youtube.com/playlist?list=PL292ENM7IQKSjo0oMFITbIKEqI2tHpg19

Vlog Libraryจำนรรจา EP 1|พาทัวร์หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร!. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2565, จาก https://www.youtube.com/channel/UCIzDmoVhopmb4qEBQ-RPKeA

อื่น ๆ

ปรัชญนันท์ นิลสุข และทิพภากร รังคสิริ. (2550). **การบริการสารสนเทศเชิงรุกด้วยกลยุทธ์การตลาด : ข้อคิดที่นำไปสู่การ)บฏิบัติที่เป็นเลิศ.** ใน การสัมมนาวิชาการ ชมรมห้องสมุดเฉพาะ เรื่อง ช่องทางเพิ่มมูลค่าห้องสมุด ยุคเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพฯ : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ภาคผนวก

ภาคผนวก

แบบสอบถามศึกษาสภาพการใช้บริการ/ความคาดหวัง/ความต้องการใช้ คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ (LIRT) ในรูปแบบออนไลน์

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร การพัฒนานักบริหารระดับสูงสำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 13 ประกอบการศึกษา เรื่อง "แนวทางการส่งเสริมการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์" เพื่อนำไปปรับปรุงเนื้อหา รูปแบบ และช่องทางการให้บริการสารสนเทศ

ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อ – นามสกุล .....

ประเภทผู้ใช้บริการ

- ☐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- ☐ สมาชิกวุฒิสภา
- ☐ กรรมาธิการ
- ☐ ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
- ☐ ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
- ☐ ประชาชน
- ☐ นักเรียน นักศึกษา
- ☐ อื่น ๆ .....

ตำแหน่ง/ระดับ.....

คำถามส่วนที่ 1 สภาพการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์

วัตถุประสงค์การใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ

- ☐ เพื่อใช้ประกอบการปฏิบัติงาน
- ☐ เพื่อการศึกษา/ค้นคว้า/อ้างอิง
- ☐ อื่น ๆ .....

ช่องทางการเข้าถึงคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ

- ☐ เว็บไซต์ https://dl.parliament.go.th/
- ☐ แอปพลิเคชั่น LIRT - Parliament DL
- ☐ เพจ Facebook LIRT20
- ☐ ไลน์ librarayonLINE
- ☐ ทวิตเตอร์ คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ @LIRT2020
- ☐ Google
- ☐ อื่น ๆ .....

เครื่องมือ อุปกรณ์ที่ใช้เข้าถึง content/สารสนเทศ

- ☐ Smart Phone
- ☐ PC/Notebook
- ☐ IPAD/Tablet
- ☐ อื่น ๆ .....

ลักษณะการใช้

- ☐ อ่านออนไลน์
- ☐ ดาวน์โหลด

ความถี่การใช้โดยประมาณ

- ☐ มากกว่าวันละครั้ง
- ☐ วันละครั้ง
- ☐ สัปดาห์ละครั้ง
- ☐ เดือนละครั้ง

สภาพปัญหา/อุปสรรคที่พบระหว่างใช้บริการ

ด้านอุปกรณ์ เครื่องมืออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงสารสนเทศ

.....

.....

.....

ด้านการบริการ

.....

.....

.....

คำถามส่วนที่ 2 ความคาดหวัง/ความต้องการใช้คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติในรูปแบบออนไลน์

- ท่านมีความคาดหวัง/ความต้องการ Content/เนื้อหา ด้าน/เรื่องใด

  .....

  .....

  .....

- ท่านมีความคาดหวัง/ความต้องการ รูปแบบการนำเสนอแบบใด (เช่น ไฟล์เสียง, สื่อผสม, คลิปVDO)

  .....

  .....

  .....

- ท่านมีความคาดหวัง/ความต้องการ ให้เพิ่มช่องทางการนำเสนอช่องทางใด (เช่น YouTube, TikTok)

  .....

  .....

  .....

คำถามส่วนที่ 3 ความคาดหวัง/ความต้องการเชิงคุณภาพของข้อมูล/สารสนเทศ

- ท่านมีความคาดหวัง/ความต้องการใน**ด้านความถูกต้อง ความครบถ้วน**ของข้อมูล/สารสนเทศในระดับใด
  ☐ มากที่สุด ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ น้อยที่สุด
- ท่านมีความคาดหวัง/ความต้องการใน**ด้านความทันสมัย**ของข้อมูล/สารสนเทศในระดับใด
  ☐ มากที่สุด ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ น้อยที่สุด
- ท่านมีความคาดหวัง/ความต้องการใน**ด้านความตรงเวลา** (ตามที่ต้องการ) ของข้อมูล/สารสนเทศในระดับใด
  ☐ มากที่สุด ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ น้อยที่สุด
- ท่านมีความคาดหวัง/ความต้องการใน**ด้านความต่อเนื่อง/สม่ำเสมอ/การ update** ของข้อมูล/สารสนเทศในระดับใด
  ☐ มากที่สุด ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ น้อยที่สุด

คำถามส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

- .....
  .....
  .....
  .....
  .....

รูปแบบการส่งเสริมการใช้สารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศออนไลน์ เพิ่มเติม (ข้อมูลวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2565)

แหล่งสารสนเทศ	รูปแบบ	ช่องทาง
SPIN9 (ผู้ติดตาม 5.97 แสนคน) Content Creator Tech | Auto | Aero	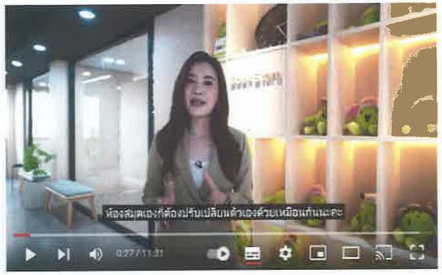 ซู่ชิงพาทัวร์ The CULTIVATIONAL Library ห้องสมุดดิจิทัลของ AIS ที่ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยทำให้การยืม-คืนหนังสือทำได้อย่างรวดเร็ว ลดสัมผัส และมีหนังสือให้เลือกหลายรายการไม่ว่าจะเป็นแบบรูปเล่มหรืออีบุ๊ก นี่จะเป็นต้นแบบของห้องสมุดยุคใหม่ที่เราน่าจะเห็นกันมากขึ้นหลังจากนี้ สำหรับองค์กรที่สนใจอยากมีห้องสมุดหรืออยากอัปเกรดห้องสมุดเดิมให้เป็นห้องสมุดยุคใหม่ สามารถติดต่อเพื่อขอเยี่ยมชม The CULTIVATIONAL Library ได้ทาง www.aisacademy.com	https://www.youtube.com/watch?v=oWgfOEvnyHM

แหล่งสารสนเทศ	รูปแบบ	ช่องทาง
Brand Inside (ผู้ติดตาม 9.34 หมื่นคน)	 ห้องสมุดยุคใหม่ อาจไม่จำเป็นต้องมีหนังสือ ใช้โทรศัพท์มือถือสามารถใช้อ่านหนังสือ ถือเป็นการตอบสนองวิธีการเรียนรู้ ของคนรุ่นใหม่ ห้องสมุดใหญ่ ๆ หลายแห่งเริ่มมีการปรับตัว นำหนังสือออกจากห้องสมุด นำโต๊ะ เก้าอี้วางแทน เพิ่มพื้นที่ co-working space หนังสือนำไปฝากไว้ในคลังสินค้า หากต้องการตัวเล่มสามารถสั่งออนไลน์ นำส่งที่ห้องสมุดในเวลาไม่กี่นาที	https://www.youtube.com/watch?v=5YWMw4kulVE

แหล่งสารสนเทศ	รูปแบบ	ช่องทาง
Youtube Chulabook CU (ผู้ติดตาม 656 คน)	CU E Library ระบบยืมคืนหนังสือผ่านห้องสมุด ในแอปพลิเคชั่น CU eBook Store แนะนำการเข้าสู่ระบบและการสมัครสมาชิก	https://www.youtube.com/watch?v=xwOh1Lnc2Xg
SET Thailand (ผู้ติดตาม 2.82 แสนคน)	แนะนำวิธีการใช้บริการ Maruey eLibrary ของห้องสมุดมารวย [Maruey eLibrary Tutorial] บริการ Maruey eLibrary รองรับทุก Device สะดวกอ่านได้ทุกที่ ทุกเวลา ทุกอุปกรณ์ พร้อมทรัพยากรด้านการลงทุนมากมาย	https://www.youtube.com/watch?v=0sG3QwSamF4

แหล่งสารสนเทศ	รูปแบบ	ช่องทาง
	เลือกอ่านได้ตามที่ต้องการ ให้บริการทั้งรูปแบบอ่านใน website และผ่าน app "Maruey eLibrary"	
Thammasat University Library (ผู้ติดตาม 894 คน)	 TULIB Trick & Tip นำเสนอทริคเล็ก ๆ ใช้ง่าย ๆ มานำเสนอผู้ใช้ เช่น แนะนำเกี่ยวกับการค้นข้อมูลโดยใช้ ตรรกะบูลีน	https://www.youtube.com/watch?v=SKHS5Pfr7IQ&list=PL292ENM7IQKRjFbKRrJnOQQ1LMNaNdFxC&index=2
		https://www.youtube.com/watch?v=KmYijVUHyc4&list=PL292ENM7IQKSjo0oMFITblKEql2tHpg19&index=3

แหล่งสารสนเทศ	รูปแบบ	ช่องทาง
	TULIB Wow Services ส่อง TULIB Application □□♀□ 📱 มีฟีเจอร์อะไรชิคๆ ว้าวๆ บ้าง มาดูกัน!! แนะนำฟีเจอร์ใหม่ ๆ ให้ผู้ใช้ทราบ เลือกใช้อำนวยความสะดวกได้ถูกต้อง	
Mahidol Library Channel (ผู้ติดตาม 580 คน)	 Mahidol University Library and Knowledge Center วีดีโอนำแนะนำ : หอสมุดและคลังความรู้มหาวิทยาลัยมหิดล	https://www.youtube.com/watch?v=mcgGOMASt8A

แหล่งสารสนเทศ	รูปแบบ	ช่องทาง
UN-iLibrary.org	 แนะนำทรัพยากรใหม่ นำเสนอภาพปกหน้าและสาระสังเขป	e-mail

ตารางที่ 5 แสดงรูปแบบการส่งเสริมการใช้สารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศออนไลน์ เพิ่มเติม (ข้อมูลวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2565)

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ-สกุล	นางสาวนราภัทร เพชรมณี
ตำแหน่งปัจจุบัน	บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ
	กลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ
	สำนักวิชาการ
	สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
คุณวุฒิการศึกษา	ศิลปศาสตรบัณฑิต (บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์)
	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สารสนเทศศาสตร์)
	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
สถานที่ติดต่อ	สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
	1111 สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
	ถนนสามเสน แขวงนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
หมายเลขโทรศัพท์	ที่ทำงาน : 0 242 5900 ต่อ 5722